

D 20 694 E

DE STER

November
1967
Nr. 11
67e Jaargang

DE STER

VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

Officieel orgaan van de Nederlandse Zending
en de Hollandse Ring

November 1967 · Nr. 11 · 67e Jaargang

INHOUD

De liefde die u naar het altaar bracht. Door President David O. McKay	313
De sabbat van de aarde. Door Sterling W. Sill	314
Mijn nichtje Laurie. Door Patricia Middleton Faas	317
Het staat immers in het handboek. Van de Presiderende Bisschop	322
Geen geringe beslissingen. Door Thomas S. Monson	324

Zusters Hulpvereniging

Wat de waarde van een grootmoeder kan zijn	325
Een melodietje in de morgen. Door Wilma Boyle Bunker	326

Zondagsschool

"Ik weet het niet". Door Lowell L. Bennion	327
Zangoefening	328
Avondmaalsopzegging	328
Uw illustraties te vergroten. Door Naola V. Watson	329

Onderlinge Ontwikkelingsvereniging

Men heeft u nodig	330
Laten wij onze jeugd er meer bij betrekken	331
"Trouw aan 't geloof . . ." Door Ann Bedford Williams	332
Een kleine huisvrouw. Door Bonnie Muirbrook	334

Genealogie

De geest van Elia	336
-----------------------------	-----

De kleine Ster

Vingerpoppetjes	25
Gogi. Door Madeline Eccardt	26
De fabelen van Aesopus	28
De koning van Frankrijk. Door Margery S. Cannon	30
Pinda-Dierentuin. Door Peggie Geiszel	32

Inspirerende boodschap

*Wie de waarheid liefheeft is beter dan wie
baar alleen maar kent, en wie
zich in de waarheid verbeugt, is beter dan
wie haar liefheeft zonder meer.*

— Confucius

Redacteur:

Dale R. Curtis, President der Nederlandse Zending, Amersfoortsestraatweg 214, Huizen (N. H.)

Coördinator:

Poul Stolp, Translation Services
Department, Oude Gracht 113, Utrecht.

Correspondent voor de Hollandse Ring H. Gaster, Hanenburglaan 18, Den Haag

„De Ster” van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen verschijnt eenmaal per maand. Abonnementprijs: f 6,— per half jaar, f 12,— per jaar. Gironummer 240615— t. n. v. Nederlandse Zending, Amersfoortsestraatweg 214 — Huizen N. H. Nadruk van de in dit nummer voorkomende cliché's is verboden.

Drukker:

Heinz Steingass, Neu-Isenburg,
West-Duitsland

Opmaak, illustraties:

PBO-Layout-Center, Frankfurt

Op de omslag:

De „Grand Tetons” gezien vanaf de overzijde van het Jacksonmeer, nabij de zuidelijke ingang van het Yellowstone National Park.

(Foto Lucien Boun.)

De liefde die u naar het altaar bracht

DOOR PRESIDENT DAVID O. MCKAY

Ik geloof dat te veel paartjes die naar het huwelijksaltaar komen, de huwelijksplechtigheid zien als het einde van de verkering. Laten alle jonge mensen en ouderen in de Kerk die huwelijksplechtigheid beschouwen als het begin van een eeuwige verkering. Laten wij niet vergeten dat onder de lasten van het huiselijk leven tedere woorden van waardering en hoffelijke daden zelfs nog meer op prijs gesteld worden dan tijdens die zoete maanden van de verlovingstijd.

Het is na de plechtigheid, tijdens de beproevingen die zich dagelijks in het gezin voordoen, dat enkele woorden zoals „dank je wel“, „het spijt me“, of „alsjeblijft“ bijdragen tot de bestendinging van die liefde die u naar het altaar bracht.

Het is goed om drie grote idealen voor ogen te houden, die bijdragen tot het geluk na de huwelijksplechtigheid:

Het eerste is trouw. Echtgenoot, u hebt niet het recht om te zwichten voor de attentie van enige andere vrouw dan uw lieve echtgenote. En echtgenote, uw plicht is bij uw man. Samen vormt u een onover-

winnelijk team bij het opbouwen van uw gezin. Blijf altijd trouw aan het grote verbond dat aan het altaar gesloten werd!

Het tweede ideaal is zelfbeheersing. Er kunnen kleinigheden voorvallen die u irriteren, en u zult misschien onbezonnen, scherp en luid spreken, en het hart van de ander kwetsen. Ik ken geen deugd die meer bijdraagt tot geluk en vrede in huis dan de grote eigenschap van zelfbeheersing in al wat men zegt. Weerhoud u ervan om het scherpe woord te spreken dat bij u opkomt wanneer u zich gekwetst voelt, of wanneer u iets ziet dat u tegenstaat. Bedenk dat u over enige minuten blij zult zijn dat het scherpe woord niet gevallen is, en dat u niet overging tot een impulsieve handeling. Het resultaat is liefde en vrede in huis.

Het derde ideaal is die kleine eenvoudige deugd: hoffelijkheid in de omgang met uw kinderen. Naast het eeuwige leven zijn kinderen de kostbaarste gift die onze hemelse Vader aan een man en vrouw kan schenken. Er zijn drie fundamentele dingen waar ieder kind recht op heeft: een gerespecteerde naam, een gevoel van veiligheid, en gelegenheid om zich te ontwikkelen. Het gezin is het middelpunt van dit alles. Hier is het dat het kind het vertrouwen en de kracht ontwikkelt die voortkomen uit zelfbeheersing. Hier is het dat het kind leert de rechten van anderen te eerbiedigen. Het is in een goed-geleid ouderlijk huis dat mannen en vrouwen voor het eerst het bewustzijn ontwikkelen dat waarachtig geluk besloten ligt in de aanpassing van hun leven aan de wetten der natuur en de regels van maatschappelijk gedrag. Wanneer ouders zich hoffelijk betonen tegenover hun kinderen, en de kinderen hoffelijk zijn tegenover vader en moeder, is er een element van beschaving in het gezin.

Trouw, zelfbeheersing, hoffelijkheid!

Wij behoren allen — kleine kinderen, jongelui, ouders, zowel jongeren als zij die jong van geest zijn — om het mooiste en het beste van het leven te maken, het heerlijkste, het gelukkigste leven. Wij hebben er allen recht op, maar de wereld begaat de fout te denken dat het beste en heerlijkste leven verkregen wordt door ons over te geven aan onze dierlijke hartstochten en neigingen. Dat is niet waar.

Het beste en heerlijkste in het leven is in werkelijkheid het gevolg van gehoorzaamheid aan de geestelijke waarden, de esthetische dingen, de mooie dingen in het leven. Het beste en heerlijkste leven is het leven in harmonie met het geopenbaarde woord van onze Heer en Verlosser Jezus Christus.

Dat is mijn getuigenis tot u, en ik nodig u uit om het voor uzelf te beproeven.

De sabbat van de aarde

DOOR STERLING W. SILL
Assistent van de Raad
der Twaalven

Een van de mooiste herinneringen uit mijn jeugd is wel de herinnering aan de sabbatdag. De zondag was in die lang vervlogen dagen op de boerderij een dag die totaal verschilde van de rest van de week. Van maandag tot en met zaterdag waren wij bezig met het zware werk om uit de spierkracht van mensen en dieren ons levensonderhoud te halen.

Maar op zondag was dat anders — dat was de sabbat. Dat was de rustdag. Het was de dag des Heren. 's-Zaterdag avonds werden de paarden naar de weide gebracht en hielden we op met werken. Op zaterdag kreeg ouder gewoonte alles een extra schoonmaakbeurt met tot slot voor ieder het bekende „zaterdagse, bad” zo dat mensen en dingen er voor de zondag netjes uitzagen. Moeder legde de keurig verstelde schone kleren al vast voor de zondag klaar en deze zorgvuldige lichamelijke en geestelijke voorbereiding maakte dat wij er ons van bewust werden dat het de bedoeling van de Schepper was om de sabbat een hoogtepunt van de week te doen zijn. Er is wel eens beweerd dat onze beschaving vernieuwd worden en haar vorige staat van terrestiale sfeer herwinnen en al haar paradijselijke Er wordt van ons verwacht dat we op deze dag ons beste beentje voorzetten. We trekken onze beste kleren aan, lezen de beste boeken, hebben de mooiste gedachten en gaan om met mensen die ons het liefst zijn. En als we dan alle beslommingen die ons gedurende de andere zes dagen bezig houden van ons afgezet hebben, gaan we naar het huis des gebeds en laten onze geest omhoog stijgen om te trachten de dingen die van God zijn te begrijpen.

De tijdseenheid van het leven is de week en elke week is gevormd naar die gedenkwaardige eerste week, die de scheppingsweek was. Als het doek voor die eerste dag opgaat gevoelen wij de onheilspellende duisternis die over de diepe oneindigheid hangt en wij huiveren als God als eerste stap in dit proces van vooruitgang de woorden spreekt: „Er zij licht” (Genesis 1:3). Dan volgen wij de andere scheppingsdaden tot aan de bekroning op het werk op die zesde dag, toen God de mens schiep naar Zijn eigen beeld en gelijkenis en hem

dezelfde eigenschappen en mogelijkheden gaf die Hij Zelf bezat. Al wat in de scheppingsperiode tot stand werd gebracht samenvattende zegt de Heilige Schrift dan:

„Alzo zijn volbracht de hemel en de aarde en al hun heir”.

„Als nu God op den zevenden dag volbracht had Zijn werk, dat Hij gemaakt had, heeft Hij gerust op den zevenden dag van al Zijn werk, dat Hij gemaakt had”.

„En God heeft den zevenden dag gezegend en dien geheiligd”. (Genesis 2:1-3).

Bij het ontwerpen van de gang van zaken in het sterfelijk of tijdelijk bestaan gaf God de wereld een tijdsduur van 7000 jaar (zie Leer en Verbonden 77:6-7), 1000 jaar voor elk van de zeven scheppingsdagen. De eerste 4000 jaren begonnen bij de val van Adam en eindigden bij de geboorte van Christus. Daar zijn nu bijgekomen de 1967 jaar die sinds die tijd verlopen zijn zodat we volgens de goddelijke kalender nu leven in het jaar 5967, dat wil zeggen laat op de zaterdagavond van de geschiedenis der wereld. Zowel de goddelijke tijdsaanduiding als Gods tekenen der tijden geven aan dat de aardse sabbat die de zevende 1000-jarige periode is, voor de deur staat.

Na de schepping zag God „al wat Hij gemaakt had en ziet, het was zeer goed”. De aarde was toen een paradijs van schoonheid, vrede en overvloed. Onze eerste ouders werden in die prachtige Hof van Eden geplaatst waar alles voor hun welzijn was ingericht. Maar bij de val de mens viel ook de aarde en bij de afkondiging van de straf voor 's-mensen ongehoorzaamheid zeide God: „... zo zij het aardrijk vervloekt om uwentwil en met smart zult gij daarvan eten al de dagen uws levens;

„Ook zal het u doornen en distelen voortbrengen...” (Genesis 3:17-18).

Misschien vinden wij wel dat de aarde zoals hij nu is een heerlijke plaats, maar in zijn gevallen staat is hij nu al bijna 6000 jaar een telestiale wereld. Niet alleen zijn er doornen en distelen en schadelijke kruiden uit de grond voortgekomen, maar ook dieren wetteloosheid, corruptie en alle soorten van ongehoorzaamheid er welig. Haar oppervlakte is onproductief gemaakt door woestijnen en woeste plaatsen terwijl vijandshap en haat zich hebben genesteld in de harten van mens en dier en in heel deze lange droevige periode zijn zonde, lijden en dood het erfdeel geweest van alle mensen.

De volgende 1000-jarige periode zal echter de sabbat van de aarde zijn. Dit zal de periode zijn waarin de aarde zal rusten en van zijn geheiligde staat zal genieten. Voor deze periode zal de aarde

vernieuwd worden en haar vorige staat van terrestiale sfeer herwinnen en al haar paradijselijke schoonheid, heerlijkheid en gerechtigheid zal ten volle worden hersteld. Maar eerst moet de aarde worden gereinigd. In de lange periode van zonde en lijden is de aarde bevuild en besmeurd. Zij moet haar „zaterdagavond bad“ hebben en gekleed worden in frisse schone kleren, waarin zij haar beste duizend jaren op een passende wijze kan doorbrengen.

Bij verscheidene vroegere gelegenheden heeft God getracht de aarde te reinigen: eens door een watervloed in de dagen van Noach en op andere tijden heeft Hij oorlogen, hongersnoden, pestilentiën en ziekten gebruikt om te proberen de aarde te bevrijden van de goddeloosheden die haar aanzicht bezoedelden. Maar ter voorbereiding van de sabbat van de aarde zal, op Gods aanwijzing, vuur het reinigende element zijn en al wat corrupt is zal dan worden verteerd. (Leer en Verbonden 101:24). Ieder die zich als jongen al verzet als zijn oren gewassen moesten worden, mag dit komende evenement wel met bijzondere oplettendheid tegemoet zien.

Door Maleachi heeft de Heer gezegd: „Want ziet die dag komt, brandende als een oven, dan zullen alle hoogmoedigen, en al wie goddeloosheid doet, een stoppel zijn, en de toekomstige dag zal ze in vlam zetten, zegt de Here der heirscharen. Die hun noch wortel noch tak laten zal“. (Maleachi 4:1). Dan zal de lang verwachte zevende dag volgen. Dit zal een duizendjarig vrederijk zijn, wanneer Christus persoonlijk als koning der koningen en Heer der Heren op de aarde zal regeren. Deze verandering van de status van de aarde zal worden ingeleid bij de glorieuze komst van Christus en na haar reiniging zal de nieuwe koning de vloek van de aarde wegnemen en haar in haar vroegere terrestiale pracht herstellen.

Dit grote duizendjarige rijk met haar volmaakt bestuur is een geliefkoosd onderwerp geweest van alle profeten sinds het begin der tijden. Het moet ook wel een van de meest stimulerende invloeden zijn in ons leven. Meer dan 3000 jaar geleden zag de psalmist de afval, de donkere eeuwen, de goddeloosheid en het ongeloof uit onze dagen en zeide: “Onze God zal komen en zal niet zwijgen; een vuur voor Zijn aangezicht zal verteren, en rondom Hem zal het zeer stormen. Hij zal roepen tot den hemel van boven en tot de aarde, om Zijn volk te richten. Verzamelt Mij Mijn gunstgenoten, die Mijn verbond maken met offerande!” (Psalm 50:3-5).

Voor deze laatste periode van 1000 jaar zullen er zowel op de aarde zelf als in het leven van degenen die daarop wonen vele snelle veranderingen

plaats vinden. De heerlijke paradijselijke toestand van de aarde met een schoonheid als in de Hof van Eden zal worden hersteld. Haar woestijnen en woeste plaatsen zullen verdwijnen; Satan zal worden gebonden en er zal geen verderf, dood of ziekte zoals we die nu kennen meer zijn.

Hierover zegt Johannes de openbaarder: „En ik zag een engel afkomen uit den hemel, hebbende den sleutel des afgronds, en een grote keten in zijn hand; en hij greep den draak, de oude slang, welke is de duivel en satanas en bond hem duizend jaren; En wierp hem in den afgrond, en sloot hem daarin, en verzegelde dien boven hem, opdat hij de volken niet meer verleiden zoude, totdat de duizend jaren zouden geeindigd zijn. En daarna moet hij een kleinen tijd ontbonden worden“ .(Openbaring 20:1-3).

Gedurende dit Duizendjarige Rijk zal de vijandschap tussen mens en dier verdwijnen. Jesaja zegt:

„En de wolf zal met het lam verkeren, en de luipaard bij den geitebok nederliggen; en het half en de jonge leeuw, en het mestvee te zamen, en een klein jongske zal ze drijven.

„De koe en de berin zullen tezamen weiden, haar jongen zullen tezamen nederliggen, en de leeuw zal stro eten gelijk de os.

„En een zoogkind zal zich vermaken over het hol van een adder; en een gespeend kind zal zijn hand uitsteken in den kuil van den basilisk.

„Men zal nergens leed doen op den gansen berg Mijner heiligheid: want de aarde zal vol zijn van kennis des Heeren gelijk de wateren den bodem der zee bedekken“. (Jesaja 11:6-9). Dan zal niemand zeggen dat God dood is of dat Zijn openbaringen opgehouden hebben of dat het leven geen zin heeft.

Vele jaren geleden schreef Harry Emerson Fosdick een interessant boek getiteld: „Het is een grote tijd om in te leven“. Hij beschreef enkele van de miraculeuze wonderen die onze eeuw tot de opwindendste gemaakt hebben sedert de schepping. En toch zal de pracht van dit komende Duizendjarig Rijk onze dagen van wonderen en mirakelen in vergelijking daarmee donker doen schijnen.

Natuurlijk komt de Heer niet alleen naar de aarde. Paulus zegt: „Hij zal komen met de engelen Zijner kracht; met vlammend vuur . . .“ (2 Thessalonicensen 1:7-8). En velen van de rechtvaardige doden zullen dan opgewekt worden en haastig worden opgenomen om zich te voegen bij de Heer en Zijn metgezellen in de lucht. Sprekende van deze gebeurtenis zeide Paulus tot de Thessalonicenzen: „ . . . ik wil niet dat gij onwetende zijt van degenen die ontslapen zijn . . . want . . . wij, die levend overblijven, zullen niet vóórkomen degenen, die ontslapen zijn, want de Heere Zelf zal met een geroep, met de stem des archangels en met de bazuin Gods nederdalen van den hemel en die in Christus gestorven zijn, zullen eerst opstaan; Daarna zullen wij die levend overgebleven zijn tezamen met hen opgenomen worden, in de wolken, den Heere tegevoet, in de lucht, en alzo zullen wij altijd met den Heere wezen“. (1 Thessalonicensen 4:13-14; 16-17). Wat een grote tijd zal dat zijn om in te leven.

En wat een grote tijd zal dat zijn als voorspoed, geluk en vrede de aarde zullen bedekken en kinderen zonder zonde voort zullen gaan tot zaligheid. Van hoeveel betekenis zal dan des Heren belofte zijn die door de mond van Zacharias tot ons gekomen is: „Juich en verblijd u, gij dochter Sions; want zie, Ik kom, en Ik zal in het midden van u wonen, spreekt de Heere“. (Zacharias 2:10).

Jesaja zegt: „En zij zullen huizen bouwen en bewonen, en zij zullen wijngaarden planten, en derzelver vrucht eten. Zij zullen niet bouwen, dat het een ander bewone; zij zullen niet planten, dat het een ander ete, want de dagen Mijns volks zullen zijn als de dagen eens booms, en Mijn uitverkorenen zullen het werk hunner handen verslijten.

„Zij zullen niet tevergeefs arbeiden, noch baren ter versterking; want zij zijn het zaad der gezegenden des Heeren, en hun nakomelingen met hen. En het zal geschieden, eer zij roepen, zo zal Ik antwoorden; terwijl zij nog spreken, zo zal Ik horen. De wolf en het lam zullen tezamen weiden en de leeuw zal stro eten gelijk het rund, en stof zal de spijs der slang zijn; zij zullen geen kwaad doen noch verderven op Mijn gansen heiligen berg, zegt de Heere“. (Jesaja 65:21-25).

Dan zullen de mensen niet meer sterven en in de aarde slapen, maar zij zullen in een oogwenk veranderd worden en zullen opgenomen worden en hun rust zal heerlijk zijn. En God zal alle tranen van hun ogen wissen en er zal geen dood, noch smart of gewezen zijn, evenmin zal nog iemand pijn lijden.

Wat een grote tijd om in te leven, wanneer Christus Zelf onze wetgever zal zijn en rechtvaardige mannen en vrouwen van beide zijden van de sluier duizend jaar lang met Christus zullen leven en regeren. Wat zal het daarentegen een treurige tijd zijn voor hen die hiervoor niet waardig bevonden zullen worden. Denk u eens in dat wij ons zouden bevinden onder die groep mensen, van wie Johannes de openbaarder zei: „Maar de overigen der doden werden niet weder levend, totdat de duizend jaren geëindigd waren . . .“ (Openbaring 20:5).

Een hedendaagse openbaring zegt ons: „Want . . . de Heer zal Zijn stem uit de hemel doen horen . . . en de aarde zal beven . . . en (Hij) zal de slapende naties toeroepen: Gij, heiligen, staat op en leeft; gij, zondaren, blijft en slaapt, totdat Ik wederom zal roepen“. (Leer en Verbonden 43:18).

Aan het einde van de zevende duizend jaar zal Satan weer een korte tijd worden losgelaten, voordat het kwaad voorgoed geheel verbannen zal worden. Na het millenium zal de status van de aarde weer hoger worden om dan zijn uiteindelijke bestemming te bereiken, de celestiale sfeer, waarop de uitverkorenen eeuwig zullen leven als leden van die verheerlijkte orde, waartoe God Zelf behoort.

Moge God ons in deze grootste van alle aardse ondernemingen de overwinning doen geworden, dat is mijn nederig gebed in de naam van Jezus Christus. Amen.

Het viel mij op hoe gespannen Moeders stem klonk toen ze ons van het erf naar binnen riep. Toen we alle vijf het buiten trapje bij de achterdeur hadden bereikt kregen we van haar een standje omdat we bij de pomp in de modder hadden gespeeld. De deur die de keuken van het woonhuis scheidde, was afgegrendeld en we hadden al een voorgevoel van hetgeen er stond te gebeuren. Billy en Quintus werden weggestuurd om water te gaan pompen en ik begon de twee kleintjes, Noannie en Ophie, alvast uit te kleden. Moeder spreidde haastig een paar kleedjes uit op de vloer tegen het spatten van het water, toen Ophie begon te jengelen. Losse haarpieken vielen krullend over Moeders gezicht, dat vochtig was van het transpireren. Ongeduldig legde Moeder Ophie het zwijgen op.

„Je oom Philip is er, met zijn nieuwe bruid; ze zijn een dag te vroeg gekomen en zitten nu in de mooie kamer. Jochie, jochie, wat zit je weer dik onder de modder! Je tante Mina heeft jullie kinders nog nooit gezien en ik wil dat jullie er op je

Paasbest zult uitzien. Haar dochtertje is net zo oud als jij, Carrie,” zei ze tegen mij, terwijl haar goede humeur begon terug te keren. Ik voelde mijn adem in mijn keel stokken van opwinding. Al wekenlang had ik getracht mij een voorstelling te vormen van dat nieuwe nichtje. Zou ze er aardig uitzien? Zouden haar haren even lang en bruin zijn als de mijne? En hoe zou zo'n meisje uit een grote stad ver in het noorden van het land, dat naar dit kleine katoenplaatsje in Georgia kwam, het kunnen vinden met haar neefjes en nichtjes „van buiten“?

„Moe, wat is het voor een kind?” vroeg ik. „Zijn Laurie en tante Mina ook Mormonen?”

„Schat, ik weet het niet, dat heb ik je toch al gezegd? Oom Phil heeft er niets van verteld, maar als we allemaal kennis met elkaar hebben gemaakt, zullen we het wel zien.” Ze begon mijn vlechtjes op te spelden, terwijl ze zachter begon te spreken, omdat hetgeen ze zei, blijkbaar alleen voor mijn oren bestemd was. „Je weet immers wel wat een goede Heilige zijn eerste vrouw was; God

hebbe haar lieve ziel! Maar ik wil niet hebben, dat jullie kinderen teveel vragen stellen, heb je dat gehoord?”

De grote wastobbe die bij de kachel stond werd gevuld en we kregen allemaal om de beurt even een bad, zonder het water te verversen, en wrongen ons toen al tegenstribbelend in onze schone gesteven kleren. Toen werden vijf kopjes haar geborsteld en gekamd en marcheerden we met glimmende gezichten en enigszins stijve lichaamshouding de mooie kamer binnen, gevolgd door onze moeder, die haar japon gladstreek en haar opgestoken haarvlechten op hun plaats duwde.

Het kleine figuurtje van tante Mina zat stift recht op in Moeders schommelstoel, tegenover de gemakkelijk onderuitgezakte reuzengestalte van mijn vader. Naast haar stoel stond een liefvallig jong meisje, ietsje groter dan ik. Haar lange, goudblonde vlechten hingen haar tot op het middel en waren met kleurige linten bijeengebonden. Haar huidskleur was even blank als de mijne gebruind was.

Oom Phil zat in een stoel met een rechte rugleuning, met zijn hoed op

zijn knie en tikte zenuwachtig met zijn voet op de vloer. Toen hij onze kleine stoet zag binnenkomen, schonk hij ons een brede glimlach en wij liepen hard op hem toe op hem te omhelzen. Om Phil was niet veel veranderd. Zijn onderkin puildde over zijn boord heen, waarin hij bijna scheen te stikken, en zijn kastanjebruine knevel krulde over zijn wangen als de horens van Vaders be kroonde stier. Netjes in leeftijdsvolgorde, te beginnen bij mij, stelde Moeder ons aan tante Mina en Laurie voor: „Carrie Lee, John Quintus, William Thomas, Noannie Ann en Theopholis.“ De blik van tante Mina bleef rusten op Ophie. Zijn ogen waren rond en helder en zijn donkere krullen waren geborsteld tot ze glansden. Verlegen drukte hij zijn hoofdje tegen Moeders rok aan. De vreemde vrouw nam de rest van ons koeltjes op. Toen gebaarde ze met een slanke hand. „En dit is mijn kind,“ zei ze, „jullie nichtje Laurie.“ Het meisje glimlachte nerveus.

„Kom kind, ga er eens bij zitten,“ vleide Moeder en zette een leren voetenbankje voor haar neer. Na een korte aarzeling zette Laurie zich schrijlings op het bankje en liet haar ellebogen op haar knieën rusten.

Vader en oom Phil hadden hun stoel wat dichterbij de haard geschoven en lachten en praatten luidruchtig samen. Het vrouwvolk moest ook met verheffing van stem spreken om elkaar te kunnen verstaan en ik spitste mijn oren om iets van beide gesprekken op te vangen. Tante Mina opende haar geborduurde handtas en haalde er haaknaalden uit en een kluwen garen. Bewonderend keek Moeder toe, terwijl de sierlijke, keurig verzorgde handen van tante Mina de haaknaalden heen en weer lieten wapperen. Ik gluurde tersluiks eens naar Moeders handen, die in de plooiën van haar rok verborgen lagen.

„Houdt u van handwerken?“ vroeg tante Mina ten slotte.

„Nee . . . dat wil zeggen, ik zou wel graag eens wat haken, als ik meer tijd had. Tegenwoordig naai ik zoveel meer voor m'n plezier; ik heb het zo druk met die kinders!“ zei ze lachend.

„En we raken anders achterop met ons werk op de boerderij. Toch speel ik het af en toe wel klaar om een jurk of een bloes voor ze te maken.“

„De jurk die ik nu aan heb, heeft Moe ook gemaakt!“ zei Noannie vol trots, terwijl ze de rok bij de punten omhoog hield, zodat tante Mina hem kon bekijken. „Hoe heeft het gewas die regenperiode doorstaan,“ onderbrak de stem van oom Phil hun gesprek.

„Hoe lang woont u hier nu al in MacDonough?“ informeerde tante Mina. Nadat Vader een zware hoestbui beëindigd had en het weer stil was, beantwoordde Moeder die vraag: „Mijn ouders hebben zich hier in '68 gevestigd en ze hebben dit dorp helpen bouwen. Ja, toen ze hier kwamen, was het nog niet veel meer dan een karrespoor!“ zei ze, stralend van trots.

„Niet veel meer dan het nu is dus!“ zei de andere vrouw zachtjes voor zich heen.

Nichtje Laurie scheen intussen geheel geboeid te zijn door het gesprek van Vader en oom Phil over het vee. Terwijl ze stilletjes zat te luisteren, werden haar ogen steeds groter van pure belangstelling.

„Moeder, ik heb nog nooit een koe gezien, die melk geeft,“ zei ze rustig. Mijn mond viel open van verbazing en Moeder lachte haar vertederd toe. Ophie duwde zijn kin recht in Lauries gezicht. „Bedoel je dat je nog nooit een melkkoe hebt gezien?“ schreeuwde hij en staarde Laurie verbluft aan. Dit gaf mij de gelegenheid om ook een woordje in het midden te brengen. „Laurie,“ smeekte ik, „zou je onze koe niet eens willen zien? Ze heet Lady.“ Van opwinding hield Ophie zijn adem in. Toen riep hij uit: „Lady krijgt gauw een klein kalfje en Pa zegt, dat ik 't dan een naam mag geven?“

„En hoe wil je dat kalfje noemen?“ vroeg Laurie. Ophie dacht even diep na, want eigenlijk had hij nog geen naam bedacht. Toen gingen zijn ogen wijd open, terwijl hij de nieuwe naam aankondigde: „Laurie!“ Hij grinnikte zelfvoldaan.

Noannie begon hardop te giechelen en ik probeerde met mijn hand voor mijn mond mijn eigen gegiechel te smoren. Ophie, die trots was op zijn succes, viel ons bij met zijn eigen uitbarstingen van pret. Moeder schudde haar hoofd tegen ons, maar er glom een ondeugend lichtje in haar ogen. Tante Mina keek geërgerd, maar dat kon mij niets schelen. Ik wilde lachen om nooit meer op te houden, want hoe langer ik naar dat smalle verbeterd gezichtje van tante Mina keek en naar de rappe beweginkjes van haar bleke handjes, hoe onmogelijker ik het vond om het gelach te onderdrukken, dat in mijn binnenste omhoog scheen te borrelen. Vader keerde zich om en keek ons dreigend aan.

We hielden ons weer stil en toen stelde Moeder, die voelde dat wij niet op ons gemak waren, voor dat we Laurie zouden vragen mee te gaan naar onze eigen kamer, terwijl zij met

tante Mina bleef zitten praten. Wij waren maar al te blij, haar dat plezier te kunnen doen en die kriebelige kleren en krapzittende schoenen uit te kunnen gooien.

Ik leende Laurie een oud stel kleren van mezelf en hing haar japonnetje met de talloze keurig geploide strookjes en het sierlijke kanten keurslijfje zorgvuldig op een kleren-hanger. Toen trokken we allemaal onze schoenen en kousen uit en gaven onze tenen weer de vrijheid.

Toen we ons nichtje een paar van onze bezittingen lieten zien, trok ik de la van ons nachtkastje open en zag ze mijn Boek van Mormon liggen. Toen ze daarnaar vroeg, legde ik haar uit, dat dit net zo'n boek was als de Bijbel. Ik liet haar de handtekening zien van de President van de Kerk, die hij daar eigenhandig in had gezet in het jaar dat hij een rondreis maakte door onze zending. Het was mijn kostbaarste bezit en ik vertelde, hoe Joseph Smith een profeet van God was geworden, net zoals de profeten in de dagen van ouds. Toen legde ik het boek weer in de la.

Buiten op het erf gekomen, liep Laurie heen en weer op de koele grond, waarbij ze telkens naar haar voeten staarde, alsof ze die maar zelden zag. We gingen met zijn zessen in een kring zitten en begonnen haar vragen te stellen. We ondervraagden Laurie over haar eigen tehuis en over het leven in de grote stad. Meestal ging ze met haar ouders naar de schouwburg en ze ging naar een „particuliere“ school, die alleen door meisjes werd bezocht. Het bleek, dat Laurie een betoverend leven leidde, vol tot in de puntjes verzorgde maaltijden, interessante vrienden en vriendinnen, piano- en danslessen. We drongen erop aan dat ze nog meer over zichzelf zou vertellen, maar ze veranderde van onderwerp door te vragen of ze de dieren op de boerderij eens mocht zien. We leidden haar als volleerde gidsen onze kleine boerderij rond. Daar zag ze een „echte, levende melkkoe“ en Lady gaf haar een pollepel vol warme, verse melk.

We lieten Laurie ook de zeug met haar biggetjes zien en ze probeerde

hun gillende kreetjes na te bootsen. Vervolgens kwamen we bij het konijnenhok, waar ze zachtjes de konijnen aaide en hun fluwelige, rose oortjes streelde. Ze plaagde de kleine katjes, die onze moederpoes in de korenkist had achtergelaten en voerde nootjes aan Oscar, onze tamme eekhoorn, die al gauw goede vriendjes met Laurie werd.

Billy en Quintus troonden haar mee naar de houtloods om de konigs-lang te laten zien die zij gevangen hadden. Toen ze zag hoe Quintus de goedaardige slang om zijn arm wikkelde en hem over de kop streelde, gaf ze een gil en begon zelfs een beetje te huilen.

Onze laatste pleisterplaats was het kippenhok, waar alle kippen naar de afrastering renden, daar ze een handjevol voer verwachtten. Laurie stak haar vinger door het gaas en werd door een kip gepikt. Billy haalde een pannetje voer en liet haar de kippen voeren. Ze lachte verrukt en ging aan de rand van het kippenerf staan, waar ze de kippen met een lief stemmetje naar zich toe lokte en handenvol graankorrels voor ze neerstrooide.

„Ik weet wat lekkere sappige druiven te hangen,“ zei Quintus tegen haar en wij dachten aan de wijnstokken. „Ginds over de heining en precies onderaan die heuvel daar,“ zei hij, terwijl hij naar het verstverwijderde hek wees. Laurie hield haar hand boven haar ogen.

„We moeten wel door het prikkeldraad kruipen, hoor,“ waarschuwde Ophie, „en Billy heeft daar verleden jaar een ratelslang gevonden!“ Lauries gezicht betrok.

„Stil, Ophie!“ zei Quintus bestraffend. „Je weet best dat hij al dood was toen we hem vonden!“ Terwijl Quintus zich uitsloofde om Laurie te verzekeren, dat slangen bang voor de mensen waren, gingen we op weg naar het hek.

„Kom, we rennen om het hardst naar de wijnstokken toe en de eerste die ergens in trapt is een stomme geitebok!“ schreeuwde Noannie vol vuur, terwijl de woorden achter haar aan sliedden, zo hard liep ze weg. Krijsend zetten de overigen van ons

dwars over het kippenerf de achtervolging in. Laurie kwam aarzelend achteraan, met voorzichtige pasjes. Toen ik het eind van het erf had bereikt, bleef ik op haar wachten en ik hield het prikkeldraad uit elkaar, terwijl zij er doorheen kroop.

De druiven hingen groot en rijp boven ons hoofd en we klommen in de wijnstokken en plukten zoveel als we op konden eten. Daarna propten we nog onze zakken vol druiven. We aten onder het lopen en hielden stil om te schommelen aan de eikenhouten wijnstokken die laag bij de grond hingen. We hielden weer stil om uit te rusten op de oever van de kreek en vertelden elkaar spookverhalen, waarbij we af en toe omzichtig over onze schouder gluurden. Toen de zon begon te zinken, besloten we huiswaarts te gaan om de varkens te voederen en vóór het avondeten de eieren op te rapen. Laurie had gevraagd om hulp bij het eieren rapen en Quintus en Billy legden ze gedienschtig in haar rok, die ze stevig aan de punten omhoog hield.

Toen we de achtertuin bereikten snoeven we de geur op van versgebakken broodjes en gebraden kip. We waren erg moe en blij toen we eenmaal rustig aan tafel zaten, terwijl onze ouders opgewekt met onze gasten praatten. Tante Mina zat naast Laurie. Toen het tafelgebed was uitgesproken snuffelde ze onderzoekend aan Laurie. „Laurie,” zei ze zachtjes, „ga de onderkant van je voeten eens bekijken. Ik geloof dat je ergens hebt ingetrapt.”

Tante Mina scheen een beetje ontdooid te zijn en ze at tijdens de maaltijd vier broodjes met boter op. Ze keek nu al veel vriendelijker en nam zelfs een tweede portie bramentartaart. Later bood ze beleefd aan, bij de afwas te helpen, wat Moeder natuurlijk afsloeg, maar tante Mina stond erop, de tafel te helpen afruimen. (De kookkunst van mijn moeder had beslist een wonderbaarlijke invloed op de mensen!)

Die avond voor het naar bed gaan verzocht mijn vader onze gasten, met ons in gebed neer te knielen. Vader vroeg of oom Phil wilde voorgaan in het gebed. Dit moet voor oom Phil

wel een gewichtig moment zijn geweest, want hoogst waarschijnlijk was dit de eerste keer, dat hij neerknielde om met zijn nieuwe vrouw en dochter te bidden. Zijn stem klonk ontroerd. Op de nu volgende avonden pakten Laurie en ik na het avondgebed steeds het Boek van Mormon uit de la van mijn nachtkastje en dan vertelde ik haar daar verhalen uit. Laurie en haar ouders bleven een week bij ons en tegen de tijd dat die week om was, begon ik te geloven dat mijn tante Mina zo kwaad nog niet was. Het kostte alleen maar wat tijd om sommige grote mensen te leren kennen.

Toen kwam het ogenblik dat wij ons nichtje en haar ouders vaarwel moesten zeggen. Die morgen schenen wij kinderen na het ontbijt was lusteloos te zijn en we zaten elkaar maar wat aan te kijken. Na enige ogenblikken ging Ophie vlak voor Laurie staan.

„Hier is mijn potje glimwormen, die mag jij hebben,” zei hij, terwijl hij haar een klein glazen potje in de handen duwde. In het deksel waren luchtgaatjes geslagen. „Zet die 's nachts maar in je kamer, dan laten ze hun lampjes wel schijnen.”

Noannie snelde het huis uit, de deur hard achter zich dichtslaand en kwam na een poosje buiten adem terug met een boeket wilde appelbloesem in haar handen geklemd. „Hier is iets dat ik voor jou heb geplukt. Als je dat wilt, kun je ze in je haar dragen.” Laurie begroef haar neus in de rose bloemknoppen.

Billy bood haar drie van zijn mooiste glimmende knikkers aan en Quintus viste in zijn zakken, totdat hij zijn kapult en een stukje houtsnijwerk had gevonden. Beide voorwerpen werden toegevoegd aan Lauries souvenirs.

Ik nam Laurie bij de hand en nam haar mee naar onze slaapkamer. Op het nachtkastje naast mijn bed schikte ik alle kostbaarheden die ik bezat: mijn beste potloodtekening, die ik op een stuk karton had geplakt, het kleine blauwe windmolentje dat mijn vader mij eens had gegeven, een lokje haar van de baby die ik eens was geweest, het kleine kopje en schoteltje van mijn eerste serviesje, het kleine glazen muiltje dat ik op de

kermis had gewonnen en de speldekussenpop van mijn grootmoeder.

„Laurie,” zei ik, terwijl ik trachtte mijn ontroering meester te blijven, „je mag van al wat hier op dit kastje staat iets voor jezelf uitzoeken. Wat zou je er graag van willen hebben?” Gedurende een lang, ademloos ogenblik wachtte ik af tot ze haar geschenk zou uitkiezen. Ze bekeek elk voorwerp nauwkeurig en aarzelde telkens even. Toen stak ze haar hand uit naar de knop van de la van het nachtkastje en opende die langzaam. Ik snakte even naar adem. „Mijn Boek van Mormon?”

„Ja, maar niet om te houden,” stelde ze me gerust. „Mag ik het alleen maar een poosje lenen? Ik beloof je dat ik er goed op zal passen.”

„Nu dan... in dat geval,” zei ik, mijn teleurstelling verbergend. „Ga je gang, neem het maar mee, hoor. Tenslotte hoort het ook bij het nachtkastje!” We lachten allebei, hoewel ik ernstig meende te moeten betwijfelen of ik het boek ooit zou terugzien.

*

Door de jaren heen wachtte ik tussen onze toevallige bezoeken tijdens de zomermaanden door, steeds geduldig op het ogenblik dat ik weer eens een brief van haar in onze brievenbus zou vinden. Vele avonden liet ik de lamp tot laat in de nacht branden, terwijl ik in mijn brieven aan Laurie al mijn hoop en mijn dromen uitstortte en zij van haar kant de hare met mij deelde. Ze oefende een grote invloed uit op haar moeder en tante Mina volgde Lauries voorbeeld toen deze zich liet dopen.

Tussen al ons geschrijf door gingen de dagen en jaren vlug voorbij en toen brak Lauries trouwdag aan. Ze trouwde in de tempel met een fijne jongeman. Met mijn eigen man was ik erbij om getuige te zijn van hun huwelijk. Laurie was een toonbeeld van geluk toen ze me een stevige omhelzing gaf.

„Carrie, ik hoop dat je 't me wilt vergeven, dat ik je boek niet teruggebracht heb. Ik heb het zo druk gehad dat ik ben vergeten het mee te nemen, maar ik zal het wel eens 'n keer naar je opsturen, dat beloof ik je, hoor.”

„Och, laat maar zeg! Ik heb het heus niet nodig gehad!"

Lauries echtgenoot nam haar mee naar Iowa, waar ze op een boerderij gingen wonen. Bij de innige herinnering aan haar verblijf op onze eigen boerderij, waar alle dieren haar lievelingen geworden waren, kwam ik tot de slotsom, dat ze daar ook eigenlijk thuishoorde. Laurie schonk haar man zeven knappe kinderen — zes stoere zoons en één liefvallige dochter. Kort na de geboorte van haar jongste kind kwam haar echtgenoot om het leven bij een ongeluk met een tractor. Zij onderbrak haar rouw om haar oudste zoon vaarwel te zeggen, toen die op zending ging. In de nu volgende jaren traden zijn jongere broers en zuster allemaal in zijn voetsporen, waarbij elke zending werd onderhouden door hun hardwerkende moeder en

de overige kinderen die op de boerderij achterbleven. Laurie zag drie van haar kinderen in het huwelijk treden en hield haar eerste kleinkind nog in haar armen. Toen volgde ze haar man in de geestenwereld.

Een tijdje na de begrafenis kwam Lauries dochter me opzoeken. Ze omhelsde me hartelijk en stelde me een pakje ter hand. Het doosje was met een lint bijeengebonden.

„Carrie," Moeder stond erop dat jij dit moest hebben. In de loop der jaren had Laurie me wel meer kleine geschenken gegeven, maar wat zou mijn attente vriendin me nu nog willen geven — als laatste blijk van haar liefde? Ik wachtte met het uitpakken tot ik alleen op mijn kamer was.

Het boek was danig versleten en het hing bijna helemaal uit de band.

Enkele bladzijden waren gescheurd. Ik keerde het om en om in mijn handen en volgde met mijn vinger nog eens de verbleekte lijnen van de handtekening op het titelblad. Ik begon de bladzijden nader te onderzoeken, waarvan de marges vol aantekeningen stonden. Lang zat ik naar het boek te staren, totdat het beeld voor mijn ogen begon te vervagen en het boek scheen weg te smelten in mijn hand. Uit dit boek hadden zeven trouwe zendelingen tot honderden zielen gepredikt, wat de bekering van talloze mensen tengevolgde had gehad — zendelingen, die een Evangelie van liefde wilden delen met anderen — een Evangelie, dat ze van hun eigen lieve moeder hadden geleerd. Het geschenk dat ik daar van mijn nichtje Laurie gekregen had, was inderdaad van onschatbare waarde.

● Bisschop Evans was werkelijk diep geschokt, maar hij bood weerstand aan zijn verlangen om zich naar zijn raadgever over te buigen en hem iets in het oor te fluisteren. Ze zaten op het podium en hun avondmaalsvergadering verliep vlot en geheel volgens plan.

De bisschop ging er altijd prat op, dat hij zo'n bekwaam organisator was, die zijn zaakjes zo keurig voor elkaar had. „Als ik niet kan bedenken hoe ik het doen moet, kan ik het immers altijd wel in het handboek vinden,” placht hij te zeggen. Overigens besteedde hij bijzonder veel moeite en zorg aan de uitvoering van al zijn kerkelijke taken. Toen hij hopman in de padvinderij was, voelde hij zich nooit trotser dan wanneer aan zijn troep door hun eraad de meeste onderscheidingen werden toegekend. Maar dat beschouwde hij niet als eigen verdienste; het kwam, doordat hij het handboek goed gelezen had en zijn bekwame helpers met verstand had opgeleid. Hetzelfde deed zich voor toen hij superintendent van de OOV werd; in het tweede jaar dat hij die functie bekleedde, had hij meer jongemannen geholpen het tot Meester M-Man te brengen dan alle andere wijken van zijn ring bij elkaar. Er was hem toen zelfs gevraagd te willen spreken tijdens de feestelijke maaltijd ter gelegenheid van de uitreiking der onderscheidingen en hij had het oprecht gemeend toen hij daarbij alle lof voor deze opmerkelijke prestaties had toegezwaard aan zijn ambtenaren en leraren. Het was een elegante en onzelfzuchtige hulde geweest, die hij hun daar had gebracht, maar iedereen wist heel goed dat de stimulerende kracht achter dergelijke prestaties ten slotte moest worden gezocht in zijn eigen ontluikende talenten als bezielend bestuurder.

Toen men een nieuwe bisschop nodig had, was hij dan ook de meest voor de hand liggende keuze geweest. In zijn nieuwe roeping was hij nog zorgvuldiger dan ooit tevoren geweest en na een jaar hard werken begon hij zich heel gerust te voelen op de meeste van zijn programma's

Van de Presiderende Bisschop

Het staat immers in het handboek

en medewerkers. Maar nu, op deze zondag, vlak voor de aanvang van de avondmaalsvergadering, was hij opeens hardhandig wakker geschud uit zijn gezapige zelfvoldaanheid.

De ringsecretaris had opgebeld en gezegd, dat hij het vastengaven-rapport van bisschop Evans had ontvangen, maar dat dit niet ondertekend was. „Och kom, ik weet zeker dat ik het wel heb getekend,” had de bisschop geantwoord. „Maar misschien ben ik in de war met een ander rapport.” Daarop had de secretaris hem laten weten, dat hij vóór de avondmaalsvergadering nog even langs zou komen en de bisschop zat al in zijn kantoor te wachten, toen hij kwam. Toen het ongetekende rapport echter tevoorschijn werd gehaald en aan hem voorgelegd, keek bisschop Evans met een glimlach naar de secretaris op. „Maar broeder Clark, dit ongetekende rapport is niet van mij, het is van bisschop Hardy.” Toen bleven de ogen van de bisschop rusten op het bedrag, dat op het bewuste rapport was ingevuld. Hij knipperde met zijn ogen en keek toen nog eens goed.

„Maar wacht eens even. Ik kan niet geloven dat het **allemaal** vastengaven zijn, die hierop staan. Hé, dat is wel bijna driemaal zoveel als ik heb opgegeven. Ik denk dat bisschop Hardy de vastengaven van verschillende maanden bij elkaar heeft opgeteld.”

„Nee, nee,” zei de ringsecretaris. „De wijk van bisschop Hardy brengt de laatste tijd iedere maand ongeveer zo'n bedrag bijeen. Hij is er dan ook verbazend trots op, dat zijn mensen zo goed hebben gereageerd op zijn aansporing, dat ze op de juiste manier moeten vasten en dan hun bijdragen moeten leveren. Misschien schuld daarin het geheim. Maar hij heeft verder ook iets nieuws geprobeerd op het gebied van het inzamelen van de vastengaven.”

„Iets nieuws?” Maar nu had de bisschop geen tijd om er meer over te horen. Het werd tijd dat hij naar de kapel ging om met de avondmaalsvergadering te beginnen.

*

Enige avonden later traden bisschop Evans en zijn tweede raadgever het kantoor van bisschop Hardy binnen en namen tegenover hem aan de grote tafel plaats. Zoals altijd, volgde er een prettige uitwisseling van gezegden, korte opmerkingen die betrekking hadden op hun beider aan elkaar grenzende wijken. Ten slotte echter leunde bisschop Evans wat voorover, terwijl onder het spreken een lichte frons op z'n voorhoofd verscheen. Hij zei:

„Ziet u, bisschop Hardy, ik heb u met een zeer bepaalde bedoeling gevraagd wat tijd voor ons vrij te maken. Verleden zondag kreeg ik toevallig uw rapport van vastengaven onder ogen. Nu kunnen wij geen van allen begrijpen hoe dit zoveel hoger kan zijn dan het onze, te meer waar onze wijk ongeveer twintig gezinnen meer telt dan de uwe. Nadat we daar dus over gesproken hadden, heb ik voorgesteld dat we er maar eens rustig voor moesten gaan zitten om ons door u te laten vertellen wat u in deze **wel** en wij blijkbaar **niet** hebben gedaan. Dat zouden we namelijk erg graag willen weten.”

Bisschop Hardy voelde onwillekeurig bewondering voor de man, die daar voor hem zat. Hij had iets van grootheid in zich, immers, hij durfde er openlijk voor uit te komen, dat hij hem om raad kwam vragen. Het was verheugend om te zien, hoe deze zaak hem ter harte ging. Hij begon zelf dus ook warm te lopen voor de vraag die hem zo even was gesteld.

„Och, ik geloof dat ik voorheen het vasten altijd als iets vanzelfsprekends heb beschouwd. Het leek me nu juist niet één van die dingen, waar we speciaal achterheen hoefden te zitten. Nu herinnert u zich misschien nog wel, dat de Kerk ons een paar jaar geleden heeft aangemoedigd, iedereen meer begrip bij te brengen voor de eigenlijke betekenis van het vasten en de vastengaven. Als ik me goed herinner, heeft men het toen „de wet van het vasten” genoemd.”

Hij bemerkte dat de twee mannen die tegenover hem zaten, met gespannen aandacht naar hem luisterden, terwijl hij vervolgde:

„Ik meende dat we heel aardig ons best hadden gedaan om deze boodschap over te brengen. In onze leiderschapsvergadering gebruikten wij ter verduidelijking de insteekkaart, we spraken er een hele avondmaalsvergadering over en we hebben er zelfs een circulaire over rondgestuurd. En inderdaad scheen het alsof de belangstelling voor het vasten en de vastengaven wat levendiger werd, maar dat was maar voor even. Een blik op onze verslagen toonde aan, dat we al spoedig weer even ver waren als voorheen.” Hij keek hen beiden glimlachend aan. „Ik geloof, dat we er ongeveer net zo voorstonden als u op dit moment, want u zegt immers, dat er bij u maar een derde van onze opbrengst wordt ingezameld. Maar wat is er nu eigenlijk gebeurd? Wij hebben iets nieuws geprobeerd en dit heeft ons maandelijks totaal verdriedubbeld.”

„Wat is dat nieuwe dan toch?”

„Laat mij u eerst eens vertellen wat voor mij de aanleiding is geweest om het te proberen. Na al dat werk

voor „de wet van het vasten”, nadat ik de toename in de vastengaven had gezien en daarna getuige was geweest van de uiteindelijke terugval, was ik mij er sterk van bewust geworden, dat mijn mensen wat betreft het vasten veel meer konden doen dan ze doorgaans deden.”

Hij leunde voorover in zijn stoel en keek nog eens van de een naar de ander.

„Bij onze laatste tiende-afrekening zag ik meteen hoeveel elk gezin aan vastengaven had betaald. Ik was niet weinig verwonderd! Enkele van onze meest actieve gezinnen stonden wat dat betrof heel slecht aangeschreven, daar ze over het gehele jaar maar drie of vier dollar hadden betaald. Ik was verbaasd en stak mijn verbazing niet onder stoelen of banken.” Hij zweeg even om zijn woorden beter te doen uitkomen. „Ik vroeg hun — mensen die wel hun volle tiende betaalden — waarom ze zo weinig aan vastengaven hadden bijgedragen. In vrijwel alle gevallen kreeg ik hetzelfde slappe antwoord: ze vergaten het steeds bij hun tiende in te sluiten — ze waren zelden of nooit thuis als de diakenen langs kwamen — ze waren van plan geweest het in orde te maken, maar er eenvoudig nooit aan toe gekomen.

„Ten slotte riep ik een vergadering bijeen van allen, die bij de vastengaven betrokken waren: mijn tweede raadgever, de wijksecretaris, de algemeen secretaris van de jeugdige dragers van het Aäronische priesterschap en de twee presidenten van onze diakenenquorums met hun adviseurs. We hielden een zitting die er wezen mocht en lieten iedere naam in de wijk de revue passeren. Tot mijn leedwezen ontdekte ik dat vele gezinnen geen enveloppen hadden ontvangen. Ze hadden tegen de diakenen gezegd dat ze de vastengaven wel bij hun tiende zouden insluiten. Toch waren dit dezelfde gezinnen die ten slotte het gehele jaar bijna geen vastengaven bleken te hebben betaald.

Het was niet zozeer een kwestie van mensen die niet wilden betalen of niet wisten hoeveel ze betalen

moesten. Het scheen aan onze manier van inzamelen te liggen. Voor sommigen hadden we enveloppen, voor anderen weer niet. Als er niemand thuis was, werd het bezoek niet herhaald en er werd dus geen poging gedaan om ze nog een kans te geven. Dientengevolge kwamen we uiteindelijk tot de conclusie dat we slechts bij een deel van de wijk gedurende een gedeelte van de tijd vastengaven inzamelden. Toen hebben we dus besloten dat we, behalve dat we vanaf de kansel verkondigden wat de geestelijke voordelen waren van het vasten en het ondersteunen van de armen door onze vastengaven af te dragen, een nieuw systeem voor het inzamelen van de enveloppen moesten invoeren, zodat iedereen de kans zou krijgen eraan deel te nemen en deze zegeningen te genieten.

Om te beginnen stelden we de zaterdag voorafgaande aan de vastenzondag in als de de dag waarop de diakenen er op uit zouden gaan van huis tot huis. Vervolgens maakten we voor ieder gezin een envelop klaar en vertelden hun erbij, dat als zij hun bijdrage niet in die enveloppen wensten te doen, wij dan toch graag de diakenen bij hen aan de deur wilden sturen, **om hen eraan te herinneren, dat het de volgende dag een vastenzondag was.** Toen verzamelden we alle diakenen in het kergebouw, waar we hun de enveloppen zorgvuldig overhandigden. Wij drongen er bij hen op aan, dat ze twee aan twee zouden gaan net als de zendelingen. Dat deden ze graag; het gaf hun een gevoel van gewicht.

Daarna stelden we voor de diakenen enkele regels vast, waarvan zeonder geen enkel beding mochten afwijken, te weten: Stop de enveloppen niet in de brievenbus; schuif ze niet onder deuren door; laat ze niet bij de leden achter; ga er niet alleen op uit. We stonden erop dat ze diezelfde dag nog alle enveloppen aan de secretaris terug moesten geven. Onder geen enkele voorwaarde was het de diakenen toegestaan, enveloppen met geld tot de volgende dag onder hun berusting

te houden. Voorts begonnen we het geld in de enveloppen uit te tellen in tegenwoordigheid van ieder paar diakenen.

„Toch kwamen we nog te zitten met de moeilijkheid van het tweede bezoek om voet aan de grond te krijgen bij die gezinnen, die niet thuis waren als de diakenen aan de deur kwamen. Toen zijn we dus begonnen om in het kader van ons nieuwe programma gebruik te maken van de diensten der meerderjarige Aäronische priesterschapsdragers.“ Hier pauzeerde hij even om te zien of de andere bisschop hierdoor van zijn stuk werd gebracht. Dat was inderdaad het geval.

„Ja, we hebben metterdaad een beroep gedaan op onze volwassenen als chauffeurs om later op de avond de jonge diakenen rond te rijden, toen we er zeker van konden zijn, meestal wel iemand thuis te treffen. En dat is prachtig gelukt! Niet alleen prachtig, nee, fantastisch! We zijn meer dan verheugd over het enthousiasme, dat deze oudere broeders hiervoor aan de dag hebben gelegd. Ze kijken er nu zelfs verlangend naar uit, te moeten inspringen om dit werk gedaan te krijgen. Ten gevolge van deze grondige aanpak van herhaald bezoek hebben we dan ook de opbrengst van onze vastengaven kunnen verdriedubbelen! Maar het geheim van ons succes schuilt natuurlijk vooral in het feit, dat we toen met dit nieuwe programma zijn begonnen.“

„Maar hoe bent u dan aan dat nieuwe programma gekomen, aan al die regels en de hele verdere gang van zaken?“

„Hoe we eraan gekomen zijn?“ Nu werd de glimlach op het gezicht van bisschop Hardy nog breder.

„Wel, wilt u wel geloven bisschop, gewoon uit het handboek voor de jeugdige Aäronische priesterschap. Het staat immers precies zo in het handboek! En doordat we nu deze aanwijzingen hebben opgevolgd, hebb ende leden van onze wijk ook meer geestkracht ontvangen, wat nog wel het grootste winstpunt van allen is.“

Thomas S. Monson,
lid van de Raad der Twaalf Apostelen
Uit een gesprek

Geen geringe beslissingen

Beslissingen die door jonge Heiligen der Laatste Dagen worden genomen zijn niet gering of van ondergeschikt belang, want door deze beslissingen wordt onze vooruitgang op de weg naar het eeuwige leven bepaald.

Zoudt u niet iets willen horen over een zending, die een ingeving kreeg om een verstandige beslissing te nemen? Hij was nog maar pas in functie en had opdracht gekregen te arbeiden in de stad Oshawa in Ontario, Canada, met een oudere zending als metgezel. Zij bezochten die woning van een familie die Pollard heette. Zij klopten aan en de heer Pollard liet hen binnen. Hij nodigde hen uit hun boodschap naar voren te brengen. Nadat hij hen had aangehoord en met hen geboden had, scheen het alsof de geest van de Boze vaardig over hem werd en hij begon de elders te beschimpen. Hij gebood hen te vertrekken en niet meer terug te komen. Toen hij hen uitliet, zei hij: „Jullie kunt mij immers toch niet zeggen, dat je werkelijk gelooft dat Joseph Smith een profeet van God is.“ Toen sloeg de deur achter hen dicht. Verslagen gingen de beide zendingen huns weegs. Toen wendde die jonge zending zich tot zijn oudere metgezel en zei: „Die vraag van de heer Pollard hebben we nog niet beantwoord.“ Zijn meer ervaren collega maakte hem echter duidelijk, dat het nutteloos zou zijn te trachten terug te gaan, maar de jonge elder zei: „En toch ga ik terug. Als ik dat niet doe, kan ik er geen vrede mee hebben.“

Ze keerden terug tot aan de huisdeur van de heer Pollard en klopten aan. Hij deed open en zei: „Ik dacht dat ik jullie gezegd had dat je wel kon gaan.“

De nu volgende beslissing kostte die jongeman alle innerlijke kracht en vastberadenheid die hij kon opbrengen, want zijn oudere collega hielp hem ternauwernood. Ik heb deze gebeurtenis door de heer Pollard zelf horen beschrijven. Hij zei: „Die zending keek me recht aan. Hij aarzelde een ogenblik en zei toen: „Meneer Pollard, toen wij uw huis zo even verlieten, maakte u de opmerking dat wij niet werkelijk zouden kunnen geloven dat Joseph Smith een profeet van God was. Meneer Pollard, ik wilde u nog laten weten, dat ik weet dat Joseph Smith een profeet van God is en dat deze boodschap op waarheid berust.“

Na dit getuigenis gingen die zendingen weg. De heer Pollard vertelde mij later dat hij de rest van die dag en de hele avond steeds deze woorden in zijn oren hoorde klinken: „Ik weet dat Joseph Smith een profeet van God is. Ik weet het. Ik weet het. Ik weet het.“

De volgende morgen belde hij de zendingen op en vroeg hen terug te komen. Zij keerden terug naar zijn woning en onderwezen hem het Evangelie en ook zijn vrouw en kinderen onderwezen zij het Evangelie. Zij allen werden lid van de Kerk.

Broeders en zusters, als u mij had kunnen vergezellen naar die districtsconferentie die ik een paar jaar geleden bijwoonde en had kunnen horen hoe die man daar stond te getuigen en zijn Hemelse Vader dankte voor de beslissing die een jonge zending nam om terug te keren en zijn getuigenis te geven, dan zoudt u er van nu af aan altijd naar verlangen om „het goede te kiezen als u voor een bepaalde keuze wordt gesteld“.

Oma weet er alles van;
Wat zij zegt neem 'k altijd 'an . . .
— Mary Mapes Dodge.

Wat de waarde van een grootmoeder kan zijn

De herinneringen die men aan een grootmoeder kan hebben behoren tot de fijnste van het leven. Stel de herinneringen van een gezin, waarin een grootmoeder aanwezig is geweest, eens tegenover die van een gezin, waar de grootmoeder al was heengegaan, voordat de kinderen groot genoeg waren om zich haar te kunnen herinneren; in het laatste geval zal er altijd een gevoel van droefheid en gemis zijn, dat men haar niet heeft gekend en geen levenslessen van haar heeft kunnen leren.

Als Oma naar de pomp bij de achterdeur liep, energiek een emmertje water pompte en daarna de bij keuken binnenstapte om voor haar eten te gaan zorgen, dan was het of de enige herinneringen, die wij nog hebben overgehouden aan toestanden die aan de pionierstijd doen denken, opeens voor ons opengingen. Daarvóór hadden we gezamenlijk erwtjes zitten doppen in de schaduw van de bomen op het pomptrapje, erwtjes, die ze zelf had geplukt en in haar schort naar huis gebracht. We herinneren ons dingen als de stoom, die van een beddelaken afsloeg als er weer een heter strij-

kijzer van de kachel werd gehaald en het laken bijna automatisch in de vouw werd gelegd, terwijl het strijkijzer beurtelings op de plank neerplofte en werd opgetild. Eén van Oma's broers was in het zuiden van Utah door Indianen gedood. Dat maakte dat je bang was als er eens Indianen aan de deur kwamen en om brood vroegen. Er was één Indiaanse vrouw bij, die door de mensen gemeen werd genoemd, maar tussen haar en Oma scheen toch zo'n hartelijke verstandhouding te bestaan. Om negen uur 's avonds kwam de gehele familie bijeen voor het gezinsgebed. De grote kring stoelen rondom de tafel deed dan dienst om er bij neer te knielen en ergens midden onder het gebed sloeg de oude klok dan meestal met zijn sonore slagen het uur uit. Dierbare herinneringen, die ons even een vluchtige blik gunden in een voorgoed tot het verleden behorend tijdperk!

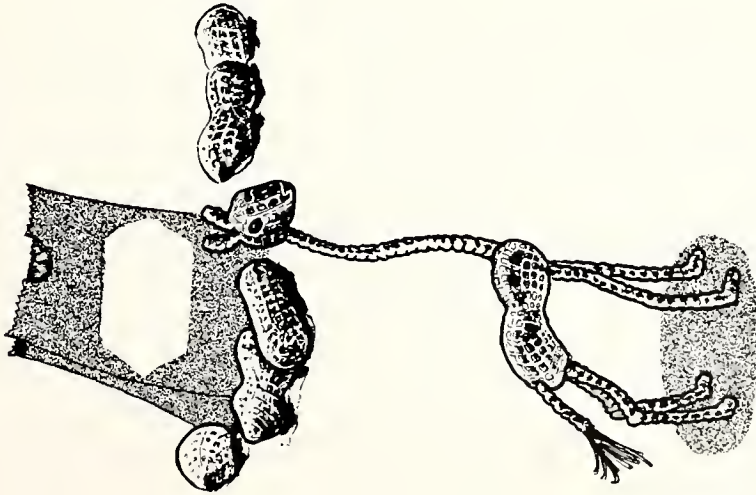
Wat zijn de beelden en levenservaringen, die de hedendaagse grootmoeders hun kleinkinderen zullen nalaten? Men kan natuurlijk vertellen over belevenissen vóór de tijd van de auto, de radio, de televisie, de

sprekende film, het vliegtuig, de automatische wasmachine, de centrifuge en de koelkast, maar overigens, behalve dat het leven toen in bepaalde opzichten rustiger en bedaarder was, minder overladen en niet zo veel-eisend, was de levenswijze in de grond van de zaak niet zoveel anders dan tegenwoordig.

Wat is dan die onschatbare waardevolle erfenis, die een grootmoeder kan nalaten als iets dat in de moeilijke dagen die voor ons liggen de grootste waarde zal hebben? Misschien zou het een soort morele bewapening kunnen zijn. Men kan de kleinkinderen, als ze grootmoeder komen opzoeken, ombeurten apart nemen en met ze praten en spreken over de geestelijke dingen; men kan vertellen van gevallen van gezondmaking die men in de familie beleefd heeft en hun zo meer begrip bijbrengen voor familiebanden en het saamhorigheidsgevoel dat er onder bloedverwanten moet bestaan. Men kan bijvoorbeeld een beschrijving geven van de wonderbaarlijke genezing van die (voor hun gevoel) zo stokoude oudtante, toen ze nog een klein meisje was. Men kan ze als het ware doortrillen van

Pinda-Dierentuin

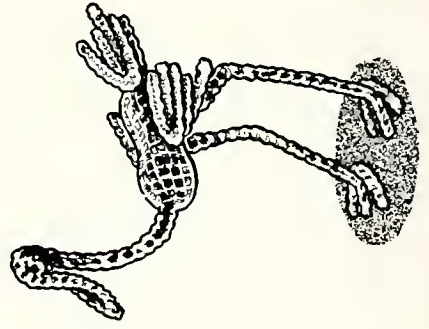
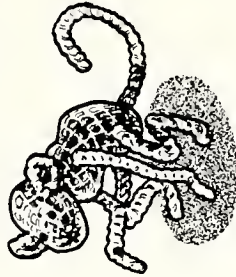

Al wat je hiervoor nodig hebt is een beetje fantasie, een zakje pinda's een paar gekleurde pijpdoorstekers en wat lijm en verf, en je hebt zo zelf een heel dierentuintje.

Doppen van melkflessen of dikke schijfjes karton kunnen dienen om de dieren op te laten staan.

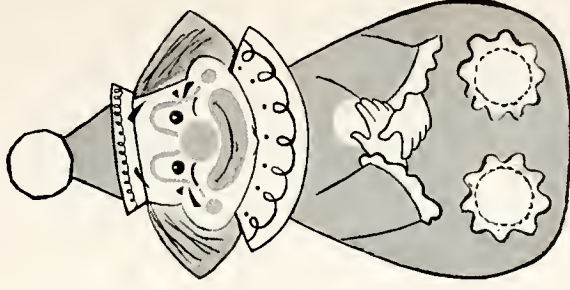
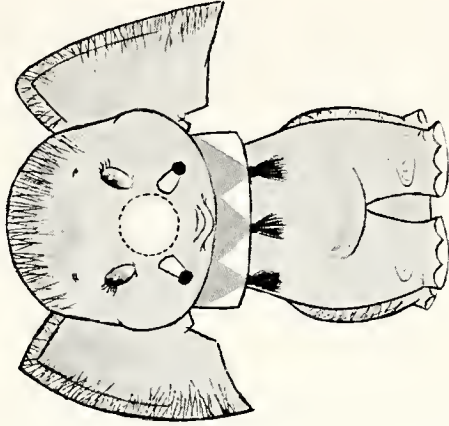
MaaK gaatjes in de pindadoppen om de pijpdekoters doorheen te steken.

Verf de figuurtjes met rode inkt.

PEEDEL
GEBIJD

Vingerpoppetjes

Knip de omtrek van elk van deze twee mooie beentjes, waarop je vingerpoppetjes uit. Knip ook het clowntje kan rondlopen.

Met behulp van deze beide ideet-gaatje midden in de snuit van de olifant uit en de beide gaatjes in het onderlichaam van de clown. Steek een wijsvinger door de snuit van de olifant heen — dan heeft je olifantje een beweeglijke slurf.

Steek twee vingers door de gaatjes in de clownsfiguur, dan heeft hij

op te voeren met de verschillende figuurtjes die je zelf hebt gemaakt en je hebt een eigen poppenkast!

Gogi

DOOR MADELINE ECCARDT

Gogi liet een hoopvol geblaf horen, terwijl hij door de grote tent rondrende. Hij had altijd graag bij het circus gewild. Hij hield van de muziek, de dieren, en bovenal van de mensen. Gogi zocht een vriendje, helemaal voor zichzelf alleen. Terwijl hij zich een weg baande door de menigte, bleef de plkzwarte poedel plotseling stilstaan voor een leeuwenkooi. Hij keek toe, hoe ze allemaal stuk voor stuk door een hoepel sprongen.

„Dat is een mooi kunstje“, zei hij, terwijl hij naderbij sloop.

„Hej heeft jaren oefening gekost om dat te leren,“ zei één van de leeuwen. „Wat kun jij voor kunstjes doen?“

„Ik geloof wel, dat ik ook door een hoepel kan springen,“ zei Gogi. Hij nam een sprong en rende naar de hoepel toe. Hij miste zijn doel en viel pardoos op zijn snuit. Iedereen brulde letterlijk van het lachen. Bedroefd liep het kleine hondje toen weg.

„Ik hep je toch gezegd dat het jaren oefening kost,“ riep de leeuw hem na.

Als er maar iets was dat hij doen kon! Opeens hoorde hij het geluid van paardehoeven. Gogi's zachte bruine ogen werden groter bij het zien van een paar grote witte paarden, die elegant op de maat van de muziek liepen te stappen. Toen ze tot stilstand gekomen waren, keek het kleine poedeltje naar de grote hengsten op.

„Het moet wel heerlijk zijn om zo te kunnen dansen,“ zei hij. „Mag ik die passen ook eens proberen?“

„Ga je gang maar hoor,“ zei het eerste paard.

„Maar het kost heel wat inspanning,“ waarschuwde het tweede paard.

Gogi sprong de piste binnen. Hij draafde dicht langs de kant en probeerde ook mooie passen te maken, maar zijn poten wilden niet zo gemakkelijk buigen als die lange paardenbenen. Hij sloeg zo'n koddig figuur, dat de grote hengsten vol leedvermaak begonnen te hinniken en het publiek lachte luid.

„Als je bij het circus wilt, moest je maar liever iets anders doen,“ zei het eerste paard.

Gogi voelde zich doodongelukkig.

Hij liet zijn kop zo erg hangen, dat zijn lange oren bijna over de grond sleepten. Toen marcheerde het muziekkorps het circus binnen en vulde de tent met muziek. De liefelijke hoge tonen van de fluiten vermengden zich met het geroffel van de trommels, terwijl de schuifrompetten schetterden.

De oren van het hondje gingen meteen recht overeind staan. Vrolijk kwispelde hij met zijn staartje. Einde-lijk wist hij nu waar hij bij hoorde en hij holde voorruit om de mannen bij te kunnen houden.

„Boem!“ deed een grote trom geheel onverwachts. Het lawaai was zo hard en zo dichtbij, dat het hondje achteruit sprong. Gogi begon verschrikt te keffen, toen hij vlak naast een paar grote, flodderige schoenen terecht kwam. Hij kon er zijn ogen niet van af houden, zoals ze daar voortschuffelden op de maat van de muziek. Toen hij vlug weghuppelde

tiespistool en zijn rubber sabel aan de kant en nam in plaats daarvan een klein doosje. Voorzichtig stopte hij het in zijn zak. Dan rende hij door de gangen van het kasteel, de deur uit, door het hek naar het topje van de Berg Montemarte.

De Koning van Frankrijk ging de berg op met veertigduizend man.

Prins Pierre liep stil achter hen aan, terwijl hij het doosje met het geheim dat in zijn zak zat, beklepte.

„Ik wilde . . . o, ik wilde dat ze naar me zouden luisteren. Ik moet ze iets belangrijks vertellen.“

Het duurde niet lang of de Koning en zijn mannen hadden de berg beklimmen. Er kwam vuur uit de bek van de draak toen die hen in het oog kreeg en hij probeerde zich in de schadun van de rook te verbergen. De Koning beval zijn troepen zich op te stellen. Toen de rook optrok en de draak weer zichtbaar werd, beval de Koning zijn troepen, „Klaarl Richtani!“

„Wacht!“ smeekte Prins Pierre terwijl hij zich een weg baande naar de draak, en zijn armen om de hoorlijke nek van het beest sloeg. „Wacht alsjeblift een ogenblikje. Ik moet jullie iets belangrijks vertellen.“

De Koning riep een order, en de soldaten lieten hun geweren zakken.

„Alsjeblift schiet deze draak niet,“ smeekte Prins Pierre. „Hij ziet er zo angstaanjagend uit maar het is echt een lief beest. Het enige wat hij wil is een verbandje om zijn voet.“

„Een verbandje voor zijn voet?“ vroeg de verbaasde Koning.

„Oui, Papa,“ legde Pierre vlug uit terwijl hij de rechter voet van de draak optilde zodat iedereen de dikke blaar kon zien. „Hij heeft in het noorden een kou gevat. En toen hij moest nie-

zen en er zijn hand voor wilde houden, brandde hij zichzelf. Ik probeerde het te vertellen, maar niemand wilde luisteren.“

Toen nam Prins Pierre het kleine doosje uit zijn zak, opende het, en haalde er een stuk verband uit. Voorzichtig deed hij het om voet van de draak waar de blaar opzat.

„Alles wat hij nodig had was een verbandje en een nieuwe plaats om te wonen, daar waar het zonnig en warm is.“

Plotseling lichtten de ogen van Prins Pierre op alsof er een schakelaar werd omgedraaid. „Papa, waarom laten wij hem niet hier blijven en de Berg Montemarte bewaken? Hij ziet er zo gemeen en angstaanjagend uit dat hij een betere bescherming zal zijn dan honderd soldaten. Hij kan ook rooksignalen op laten stijgen.“

Verlegenheid deed de draak met zijn ogen knipperen, maar het lukte hem te gapen zodat zijn vuuruitrusting zichtbaar werd.

„Een uitstekend idee, mijn zoon,“ zei de Koning, „met een draak als wacht op de berg hoeft ik me nooit geen zorgen meer te maken.“

Dus kwam de Koning van Frankrijk van de berg naar beneden en ging nooit meer naar boven.

Maar de Koningin van Frankrijk liet warme limonade en pilletjes naar boven brengen.

En de hofdames gingen aan het werk om een warme wollen jas voor hem te maken.

De schildwacht bij het hek nu kijken en wachten tot er rooksignalen omhoog kwamen.

En Prins Pierre werd wijd en zijd bekend als een vooraanstaand draak-expert.

DE KONING VAN FRANKRIJK

Kleine Prins Pierre rende de troonzaal binnen en trok aan de mantel van de Koning. "Papa, ik dacht dat u behoorde te weten dat er een grote, geweldige draak op de Berg Montemarte is . . ."

"Je zegt dat er een draak is?" vroeg de Koning.

"Een grote, geweldige draak?" vroeg de Koningin.

"Oui," zei Pierre, "ik dacht dat u behoorde te weten dat de draak vuur spuugt op Montemarte . . ."

Maar voordat de Prins het verhaal over de draak kon afmaken, begon iedereen zich zorgen te maken en in het rond te rennen om hulp.

De wacht bij het kasteel keek door het sleutelgat.

De hofdames keken vanaf de zuilengalerij.

De Koningin in de salon kroop weg achter de gordijnen.

De Koning op zijn troon gaf zijn soldaten bevel.

Kleine Prins Pierre zei, "Wacht

alsjeblieft een ogenblik. Ik moet iets vertellen over de draak op de berg . . ."

Maar het was tevergeefs. Niemand wachte om te horen wat Prins Pierre te zeggen had. Hij was tenslotte maar een kleine jongen, en wat wisten kleine jongens over draken?

De schildwacht bij het kasteel keek laadde zijn geweer.

De hofdames maakten zich klaar om weg te rennen.

De Koningin duwde en trok zich zelf onder het koninklijke bed.

De Koning riep om zijn wapenrusting en een helm voor op zijn hoofd.

Kleine Prins Pierre zuchtte, "Wacht alsjeblieft een ogenblik. Ik moet jullie iets vertellen wat jullie moeten weten . . ."

Maar niemand nam de tijd om naar hem te luisteren. Tenslotte was hij maar een kleine jongen, en wat wisten die nu over draken?

Prins Pierre haastte zich naar de kinderkamer en doorzocht de planken van de kast. Hij gooide zijn klapper-

om niet onder de voet gelopen te worden, kreeg hij de zakkerige groene broek in 't vizier. Daaroverheen hing losjes een geel gestippeld hemd. Vol verbazing staarde Gogi naar het vollemaansgezicht met de dikke rode lippen, die zich vertrokken tot een onnozele grijs. Boven op het hoofd zat een oranjeleuige raagbol.

"Kom eens hier," riep een stem. Een paar grote witte handen grepen naar Gogi. Naast dat kleine hondje leken ze zo groot, dat het publiek in lachen uitbarstte. Zo vlug als zijn pootjes hem dragen konden holde Gogi weg uit de optocht.

Gogi hoorde hoe die grote voeten achter hem aan stapten. Plotseling grepen de handen hem beet. Hij gleed door de vingers heen en rende weg. Een luid handgeklap, dat klonk als een donderslag, deed hem onder een bank vliegen. De grote witte handen werden in zijn schuilplaats gestoken en schepten hem op. Een zachte stem fluisterde: "Wees maar niet bang."

De voorzichtige handen hielden Gogi stevig vast. Hij drukte zijn lijfje dicht tegen die grote clown aan.

Na de optocht nam de clown hem mee naar de pikeur van het circus. Gogi kreeg een glimmende halsband met een vuurrode strik. Iedere dag rende hij nu door de tent en speelde heel plezierig met zijn nieuwe vriend. Als hij nu maar mee mocht doen met de voorstelling, dan zou hij heel gelukkig zijn.

Toen hij zich op zekere dag een weg baande door de grote circustent, kwam Gogi langs de leeuwenkooi.

"Ik zie dat je ook bij het circus bent," zei de leeuw.

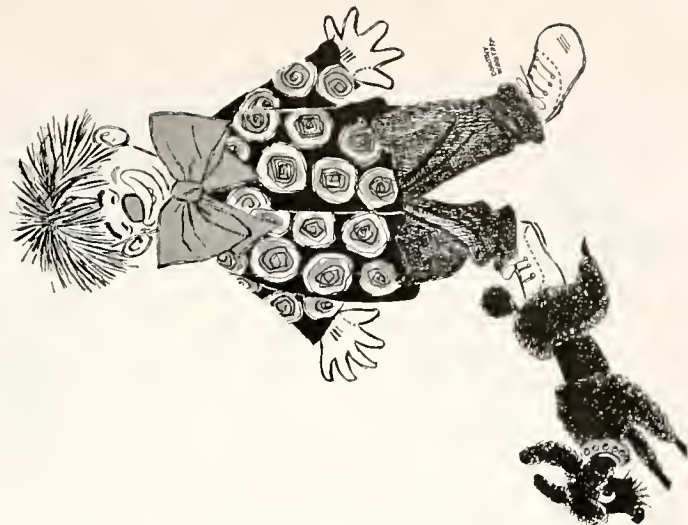
"Bij het circus, ik?" Gogi was verbluft. Hij had immers helemaal

geen kunstjes leren maken. Hij was maar een gewone hond, die een vriend had gevonden, maar hij hoorde niet bij het circus!

"Ja, en je bent een mooie aanwinst voor de voorstelling," stemden de dansende paarden in.

"Waar hebben jullie het toch over?" vroeg Gogi. Eén van de paarden knikte met zijn kop in de richting van een groot aanplakbiljet.

"Kijk zelf dan maar eens," zei hij. Gogi keek op naar het aanplakbiljet. Het was een plaatje waar zijn vriend, de grote olown in al zijn kleuren op stond, terwijl hij achter een zwarte poedel aanzat. Kon dat waar zijn? Ja zeker! Nu was Gogi de gelukkigste hond van de hele wereld. Eindelijk hoorde hij ook bij het circus! En het mooiste was nog, dat hij een vriend had gevonden!

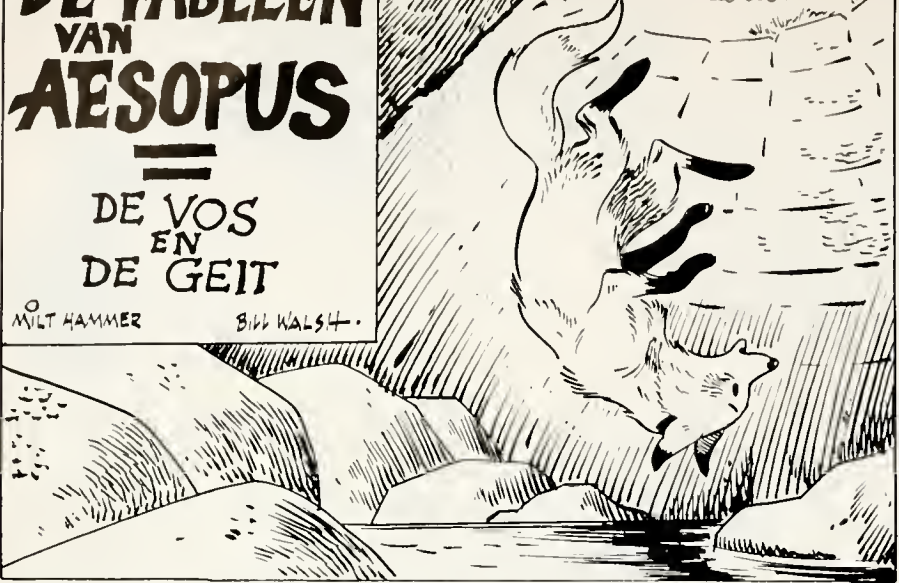
DE FABELEN VAN AESOPUS

DE VOS EN DE GEIT

MILT HAMMER   BILL WALSH

EENS OP EEN DAG VIEL DE VOS IN EEN DIEPE PUT...

NIEMAND HOORDE HEM ROEPEN TOTDAT ER ENDELIJK EEN GEIT LANGS KWAM

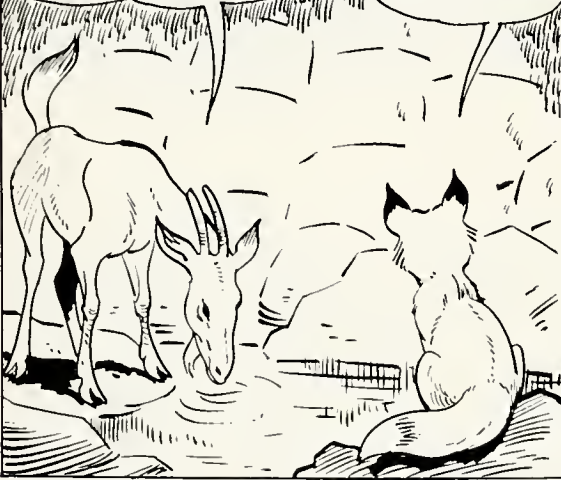
WAT DOE JIJ DAAR?

IK DRINK VAN DIT HERLIJKE WATER SPRING OOK NAAR BENEDEN DAN KUN JE HET PROEVEN.

DE GEIT SPRONG EN DRONK.

HMMM. LEKKER! MAAR HOE KOM IK HIER WEER UIT?

DAAR HEB IK OOK AL OVER ZITTEN DENKEN.

IK HEB EEN PLANNETJE. IK GA BOVEN OP JE STAAN EN DAN SPRING IK ER UIT EN DAN HELP IK JOU.

DE SLIMME VOS KLOM BOVEN OP DE GEIT EN SPRONG TOEN ZO UIT DE PUT.

HE! KOM TERUG! HOE MOET IK ER NU UITKOMEN?

JA, DAT HAD JE EERDER MOETEN BEDENKEN. NU ZIT JIJ IN DE PUT. VOORTAAN EERST DENKEN EN DAN PAS DOEN!

ZONDAGSSCHOOL

Voor onze leraars

„Ik weet het niet.”

DOOR LOWELL L. BENNION

Iedereen zit wel met vragen, waarop hij graag een antwoord zou willen hebben — vragen waarop men geen antwoord vindt in de gewone levenservaring der mensen en evenmin in wetenschap, wijsbegeerte of het leven van alledag. Het ligt voor de hand, dat men dan zijn laatste hoop vestigt op de godsdienst, die de verborgenheden des levens dan maar moet ontraadselen.

Inderdaad brengt de godsdienst ons door middel van geloof en openbaring een heel eind voorbij de grenzen van alleen op menselijke ondervinding gebaseerde kennis, en biedt ons grote, op geloof berustende grondstellingen aangaande het bestaan, het karakter en de bedoelingen van de Godheid, de afkomst en de bestemming van de mens en de zending van Jezus Christus tot behoud van mensenzielen.

Hoewel het Evangelie ons dus in bepaalde richtingen veel verder voert dan de kennis der wereld reikt, wil dit nog niet zeggen, dat nu alle vragen betreffende het leven en het heelal uit de Heilige Schrift of vanaf de kansel beantwoord kunnen worden. De volheid van het Evangelie, zoals de Vader en de Zoon het kennen en naleven, is ons niet beschoren. Wat het Evangelie biedt, zoals het priesterschap, de gave van de Heilige Geest, openbaring en het verlossende leven van Christus, dit alles is ons weliswaar gegeven en binnen het bereik van de mens gebracht, maar de algehele betekenis hiervan kunnen wij niet doorgronden of bevatten; in onze zwakke, menselijke staat is de kracht die van deze dingen kan uitgaan nog niet ten volle ons deel. Terecht hebben de profeten van ouds dan ook beseft, dat de mens niet alle wegen van zijn Schepper begrijpen kan.

In zijn ontroerende afscheidsrede heeft koning Benjanin gezegd:

„... Geloof, dat de mens niet alle dingen begrijpt, die voor de Here begrijpelijk zijn.“ (Mosiah 4:9.)

Dezelfde gedachte wordt door Jesaja in welsprekende bevoordingen uitgedrukt:

„Want Mijn gedachten zijn diet ulieder gedachten, en uw wegen zijn niet Mijn wegen, spreekt de Heere.

Want gelijk de hemelen hoger zijn dan de aarde, alzo

zijn Mijn wegen hoger dan uw wegen, en Mijn gedachten dan ulieder gedachten.“ (Zie Jesaja 55:8-9.)

En Mozes, die in de tegenwoordigheid van God was geweest en nog maar een deel van Zijn scheppingen had aanschouwd,

„... zeide tot zichzelf: Hierdoor weet ik nu, dat de mens niets is, hetgeen ik nimmer had verondersteld.“

(Mozes 1:10.)

WAT DIT VOOR ONZE LERAREN MET ZICH MEEBRENGT.

Iemand die het Evangelie onderwijst mag niet bezwijken voor de verleiding om te menen, dat hij overal een antwoord op weet of dient te weten. Hij moet zich ervoor hoeden, al te diep in te gaan op het onbekende door zelf antwoorden te verzinnen aan de hand van zijn eigen levenservaring en verbeeldingskracht, antwoorden, die noch op de Schriften, noch op de feiten zijn gegrond.

Om meer dan één reden moet een leraar in deze voorzichtigheid betrachten:

(1) Wij mogen de grote Schepper niet beperken tot onze eigen nietige kennis. Zijn wegen zijn niet onze wegen. Het is schriftuurlijker, eerbiediger en meer in overeenstemming met de waarheid als wij zeggen, dat de mens naar Gods evenbeeld is geschapen, dan van **Hem** het evenbeeld van de mens te willen maken. Evenmin is de Schepper in Zijn scheppingswerk beperkt door de wegen en de kennis van de mens.

(2) De kennis van de leraar is altijd beperkt, en als hij over onbekende zaken zijn eigen gedachten weergeeft, dan is hij gedoemd, bij zijn leerlingen een geloof op te bouwen op grondslagen, die geen stand zullen houden in hun leven. Zo bereidt hij hen voor op een val, een ontgoocheling en het verliezen van hun geloof. Een leraar behoort dus niets te onderwijzen, wat later weer moet worden afgeleerd.

Wij raden onze leraren in het Evangelie dan ook aan, dat ze niet bang moeten zijn om bijvoorbeeld ook eens iets te zeggen als: „Ik weet het niet“ — „voor zover ik weet, is dit niet geopenbaard“ — „in deze wonderlijke wereld, die God geschapen heeft, zijn nog veel dingen, waar wij niets van weten“ — „laten we er eerst maar eens voor zorgen, dat we de voornaamste grondbeginselen van het Evangelie begrijpen en naleven, zoals bekering, vergevensgezindheid, nederigheid en liefde, alvorens we dieper gaan graven in Gods geheimenissen“, en: „Blijf maar gerust vragen stellen, telkens wanneer en overal waar je dat wilt; het antwoord op sommige vragen zullen we wel kunnen vinden, maar in andere gevallen zullen we ons oordeel moeten opscherpen.“

Communicatie met God is geen toeval

Sommige mensen beweren God te hebben gevonden in de wind, sommigen in een grootse kathedraal. Er zijn er die een glimp van Zijn aanschijn opvangen in de lach op een kindergezigtje, terwijl weer anderen het er voor houden dat de poorten des hemels zich voor hen — heel even op een kier — hebben geopend op de aanzwellende koraalklanken van een machtig muziekwerk.

Velen van ons hebben wel eens zo'n extatisch moment beleefd, waarop we als in een flits iets van het hemelse hebben gevoeld, gehoord of zelfs gezien. Een ogenblik, zo vluchtig maar ook zo verrukkelijk, dat we alles wat we in het leven hebben, hadden willen geven om het vast te houden of diezelfde gewaarwording nog eens te krijgen. Bij dergelijke gelegenheden openbaart God zich nu aan ons.

Als u zich zo'n belevenis kunt herinneren of als u degenen wilt geloven die daarvan getuigen, kunt u enigermate aanvoelen wat godsdienst of verering van de Godheid eigenlijk betekent. In deze toestand van aanbidding wordt u naar een punt gevoerd, waar iedere zelfzuchtige gedachte en daad in het niet verdwijnt. Er is een licht en een magnetische aantrekkingskracht zo hevig dat u er met elke vezel van uw bestaan naar hunkert. Niets kan u hiervan weerhouden. Rijkdom en bezittingen schijnen af te brokkelen en onbeduidend te worden, terwijl uw ziel zich uitstrekt naar die zo heerlijke belofte die u wenkt. Eén kort, verrukkelijk ogenblik bent u dan geheel verzvolgen in de ware aanbidding van God!

Zoiets maken we in het gunstigste geval slechts uiterst zelden mee, sommigen van ons maar eenmaal in

hun leven en anderen ondervinden zo iets nimmer. Evenals alles wat de moeite waard is, kan ook hier oefening echter kunst baren, en wij kunnen zulke gewaarwordingen ondergaan als wij ernaar streven.

Evenals wij onszelf voorbereiden op het naleven van de wet van toewijding door de lagere wet van tienden te onderhouden, zo kunnen wij onszelf door geregelde bijwoning van Zondagsschool — en andere kerkelijke vergaderingen in een toestand brengen, waarin wij ontvankelijk zijn voor de kunst van ware God. We hebben al heel wat gehoord over de behoefte aan meer eerbied in onze bedehuizen. Eerbied is evenwel een logisch uitvloeisel van deze aanbidding en dit gevoel van diepe verering is dan ook een eerste vereiste, zonder hetwelk een waarachtig betoon van eerbied nooit is te verwezenlijken.

Als wij zo iedere Sabbatmorgen in de Zondagsschool bijeenkomen, kunnen we dan niet eens loskomen van al datgene dat ons gekluisterd houdt aan zelfzuchtige en kommervolle wereldse zorgvuldigheden? Zouden we daar onze gedachten niet kunnen wijden aan de dingen Gods en ons leven in het licht van het Evangelie eens aan een onderzoek onderwerpen in een poging om voor onszelf te bepalen waar wij staan in's Heren ogen? Dit kunnen wij alleen in stille overpeinzing doen en in een sfeer van vrome zelfbespiegeling.

Het is bij ons niet de gewoonte om onze schoenen uit te trekken bij het betreden van onze kerkgebouwen en evenmin maken wij gebaren of buigen wij de knieën om daarmee te kennen te geven dat wij de Heer liefhebben. Echter kunnen wij Hem wel eer bewijzen en eerbied betonen door ernaar te streven Hem daar te ontmoeten en in stilte gemeenschap met Hem te hebben — met dit doel werden onze bedehuizen ook gebouwd en ingewijd. Of wij nu jong zijn of oud, wij hebben evenals de gehele mensheid van alle tijden behoefte aan voordurende beleving van dit gevoel van communicatie.

Dit gevoel aan te kweken, te koesteren en ernstig na te streven zal het ons mogelijk maken om de normen van het Evangelie, namelijk de liefde tot God en de naaste, nauwlettender na te komen.

Avondmaalsopzegging voor de maand
januari 1968

SENIOR-ZONDAGSSCHOOL:

Zo iemand wil Deszelfs wil doen, die zal van deze leer bekennen, of zij uit God is, dan of Ik van Mijzelven spreek.

(Joh. 7:17)

JUNIOR-ZONDAGSSCHOOL:

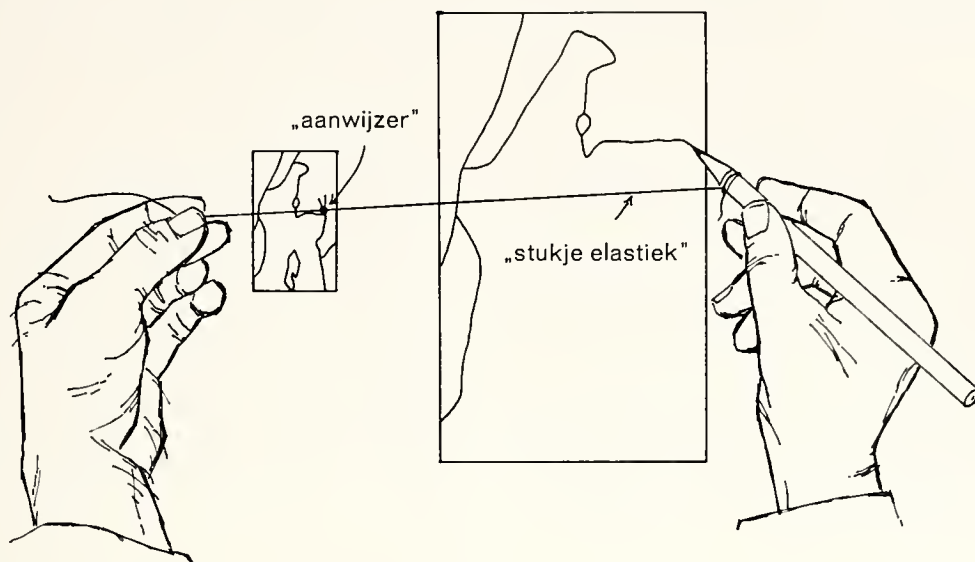
Dit is Mijn gebod, dat gij elkander liefhebt, gelijkterwijs Ik u liefgehad heb.

(Joh. 15:12)

Simplice Darwin K. Wolford

Benodigheden:

een stukje elastiek, een draadje garen, een potlood, tekenpapier, plakband en een plaatje.

Leraren! Dit nieuwe, eenvoudige trucje met een stukje elastiek zal u helpen om . . . .

Uw illustraties te vergroten

DOOR NAOLA V. WATSON

Iedereen weet dat visuele hulpmiddelen onmisbaar zijn bij goed onderwijs. Voor het lesgeven aan jonge kinderen zijn er weliswaar heel wat geschikte plaatjes verkrijgbaar, maar hoe staat het nu met het gebruik daarvan in grotere klassen met tieners of volwassen leerlingen? Denk eens aan een jonge oudersklas, waarin de leraar een grote schetstekening laat zien van een jongen die voor de rechter staat in een zitting van het gerechtshof. Dan vraagt de leraar aan de klas: „Wie is die jongen? Uw zoon over tien jaar? Of die jongen van de burens?” „Waarin zijn de ouders van deze jongen tegenover hem tekort geschoten?” Deze afbeelding zal de leden van de klas in staat stellen de situatie als het ware vóór zich te zien en dit zal voor hen een aansporing zijn om eens aan hun ouderlijke verantwoordelijkheid te denken.

Of neem nu eens een klas, die een studie maakt van de geschiedenis van het **Oude Testament**. De leraar komt de klas binnen en tekent vlug een grote landkaart van het Heilige Land op het bord, of, wat nog beter is de leraar laat één van de leerlingen die kaart op het bord

schetsen. Terwijl de leraar voortgaat met het geven van de les, kunnen de leden van de klas een indruk krijgen waar de verschillende gebeurtenissen in aardrijkskundig opzicht hebben plaatsgevonden. Het schenkt meer voldoening als men een duidelijke voorstelling heeft waar een bepaalde gebeurtenis zich heeft afgespeeld, dan wanneer men alleen maar een vaag idee heeft van „ergens in Palestina”.

Nu we het er dus over eens zijn dat afbeeldingen ook bij het onderricht aan groepen volwassenen een waardevol hulpmiddel kunnen zijn, zouden we ons kunnen afvragen, waar onze leraars grote platen kunnen verkrijgen.

Tijdschriften zijn uitstekende hulpmiddelen, maar de meeste afbeeldingen in tijdschriften zijn veel te klein om met goed gevolg in een gemiddelde zondagschoolklas te worden gebruikt. Hoe kunnen we nu een plaatje vergroten of dat gedeelte ervan dat kan dienen ter illustratie van de les?

Hier volgt een beschrijving van de „band-o-graaf” die iedereen in elkaar kan zetten en toepassen en waarmee

men vergrotingen van afbeeldingen kan maken, die voldoende getrouwe weergaven zijn van de originele prenten of foto's om ze aan de klas te laten zien.

Werkwijze:

1. Neem een stukje elastiek van circa 5-7½ cm. lengte en een dikte van 1½ mm. Knoop er op een afstand van ongeveer 3 cm van het linker uiteinde een helder gekleurd draadje garen aan vast en knip de uiteinde van de draad er af. Die knoop vorm de „aanwijzer“.

2. Bevestig uw tekenpapier met plakband aan de tafel of het schoolbord, waarop u wilt tekenen.

3. Plak de te vergroten illustratie eveneens met plakband stevig vast aan de linkerkant van uw tekenpapier.

4. Leg nu het stukje elastiek dwars over het te vergroten gedeelte van het plaatje, met de aanwijzer uiterst links. Terwijl u het rechter uiteinde van het elastiekje om uw potlood bindt, drukt u het linker uiteinde met de linkerduim tegen de tafel of het bord waarop u tekent.

5. Terwijl u het elastiekje strak gespannen houdt en uw ogen verticaal gericht houdt op de bewegende aanwijzer, laat u deze laatste de lijnen van de afbeelding volgen, waarbij u tegelijkertijd met het potlood de vergroting natekent.

Aanvullende opmerkingen:

(a) Verander de plaats van uw uitgangspunt links van de te vergroten afbeelding niet totdat de vergroting klaar is. Zet het elastiekje desnoods op die plek met een stukje plakband vast, alvorens er met uw duim druk op uit te oefenen.

(b) U mag het plotlood oplichten en de aanwijzer opnieuw instellen bij een serie lijnen die geen ononderbroken geheel vormt met een voorgaande reeks.

(c) De nauwkeurigheid van de reproductie zal worden bevorderd door het potlood of krijt waarmee u de vergroting tekent, rechtop te houden.

(d) Als er teveel „rek“ in het elastiekje zit, kunt u een verwrongen beeld krijgen.

(e) Bevestig het na te tekenen prentje voorlopig bij wijze van proef op zijn plaats en span het elastiekje er dwars overheen, terwijl u nagaat (1) hoe de bewegingen van de aanwijzer zijn en (2) welke punten door het rechter uiteinde worden aangeraakt. Als de plaatsing naar uw zin is, kan de afbeelding stevig op de tafel of het bord worden vastgemaakt.

(f) Als u een forsere vergroting wenst, bindt u de aanwijzer wat dichterbij het linker uiteinde van het elastiekje en als u een wat kleinere vergroting wilt hebben, dan kunt u de aanwijzer verder naar het midden van het elastiekje verplaatsen.

(g) Kleine bijzonderheden in de afbeelding zullen waarschijnlijk het best uit de vrije hand kunnen worden ingevuld of bijgewerkt.

Men heeft u nodig

Nodig zijn is één van de beste gevoelens die er bestaan. Aan vier dingen hebben mensen echt behoefte, namelijk:

1. Aan de wetenschap dat men ze nodig heeft, dat ze erbij horen en dat men op ze gesteld is.
2. Aan het gevoel in z'n recht te staan, belangrijk te zijn, zich gewichtig te voelen.
3. Ergens aan deel te nemen, iets te doen, iets tot stand te brengen.
4. Normen te hebben waarnaar ze hun leven kunnen richten, idealen om te steunen.

Aan al deze menselijke behoeften kan de OOV voldoen.

Nadat een onderzoeker is bekeerd en gedoopt, wat dan? Men moet hem laten voelen dat hij welkom is in onze Kerk. Hij moet één van ons worden, hij moet erbij horen. Hoe kunnen wij dit in de OOV verwezenlijken? Begin er mee, u in verbinding te stellen met het pasgedoopte lid en nodig hem hartelijk uit om de OOV te bezoeken. In verschillende zendingsgebieden wordt er door de OOV een "vriend" of een "grote broer" aangesteld, die het nieuwe lid moet opvangen en ermee belast is, hem in de gemeenschap op te nemen. Iedereen behoort in de OOV een vriend of vriendin te hebben, dan zal men graag de vergaderingen bijwonen. Betrek de nieuwe bekeerling bij uw groep door hem iets op te dragen. Geef hem zitting in een commissie die de plannen moet uitwerken voor de een of andere activiteit. Laat hem meegenieten van de kameraadschap die voortvloeit uit werken in groepsverband, hetzij dat de dansvloer in de was moet worden gezet, er een diner moet worden opgediend, de vaat moet worden gewassen, koekjes moeten worden gebakken, of dat iemand nodig is om mee te zingen in het koor. Noem hem of haar bij de naam, tracht al het mogelijke over hem te weten te komen, waar hij van houdt en waar hij een hekel aan heeft, wat zijn sterke en zijn zwakke punten zijn. Bouw hem op, moedig hem aan, geef hem vaak een goedkeurend schouderklopje en prijs hem in het openbaar voor alles waarmee hij zich verdienstelijk maakt. Bij deze "verbroedersactie" is openlijke waardering een belangrijke factor.

Laat bij de aanvang van de OOV-bijeenkomst leden en niet-leden aan de deur altijd even hartelijk verwelkomen door een sympathieke broeder of zuster. Er behoort in de OOV altijd een vriendschappelijke en opgewekte sfeer te heersen. Dit is een plezierige vergadering, een gelegenheid om te groeien, elkaar lief te hebben en samen pret te maken.

Als een nieuw lid op een vergadering ontbreekt, zorg er dan voor dat hij te weten komt dat men hem gemist heeft. Bel hem na de OOV-vergadering desnoods even op of breng hem een informeel bezoekje en haal hem de volgende week op om hem mee naar de vergadering te nemen.

HEEFT MEN U NODIG? Ja natuurlijk, in de **OOV!**

Laten wij onze jeugd er meer bij betrekken

Wij zouden er niet aan denken, onze stoffelijke, sterfelijke lichamen in handen te stellen van onbevoegde en ongeoefende dokters of chirurgen. Is ons geestelijk welzijn niet minstens even belangrijk?

Een groot beeldhouwer, een kunstenaar van naam of ieder willekeurig vakman op welk arbeidsterrein dan ook, wordt eerst na veel oefening en opleiding bekwaam in zijn vak. Behoren ook zij die eenmaal geroepen zullen zijn an mensenlevens te vormen dan niet een dergelijke opleiding te krijgen en in de gelegenheid te worden gesteld om „al doende te leren“?

Betrek onze jeugd dus in alle mogelijke soorten kerkelijke arbeid, waardoor ze zich voldoende kunnen voorbereiden op elke willekeurige dienstverlening of taak, waarvoor ze zich later wellicht gesteld zullen zien. Laat ze een voorname rol spelen bij het organiseren van toekomstige evenementen, zoals jeugdconferenties, spreek-, muziek-, dans- en toneelfestivals en andere uitvoeringen op het gebied van cultuur, ontspanning of sport. Laat hen gevoelen, dat u hun oordeel naar waarde weet te schatten. Verwacht niet dat ze meteen volmaakt zullen zijn, maar heb oog voor hun geleidelijke groei, daar elke gelegenheid die hun wordt geboden hen verder zal bekwamen om steeds grotere verantwoordelijkheden op zich te nemen.

Houd discussies in forums, waarin ook jongeren zitting hebben, om zodoende kennis te kunnen nemen van hun vrije meningsuiting inzake de programma's, waarbij ze zelf betrokken zijn. Vermijd ieder vertoon van partijdigheid. Ga de vorming van besloten klikjes in uw OOV tegen. Geef ze allen op hun beurt de gelegenheid om geestelijk te groeien en ontwikkeling op te doen, opdat hun talenten mogen toenemen.

Verdieping van geestelijk leven en gevoelens van eerbied in de OOV

„Wij dienen God op velerlei wijze, en ook de OOV is aan de Here toegewijd.“

Van sommige mensen wordt gezegd dat ze godvruchtig of geestelijk gezind zijn, d. w. z. dat ze leven in harmonie met het geestelijke en eeuwige. Niet iedereen heeft van nature evenveel belangstelling voor geestelijke zaken. „Eén van de grootste geschenken die een sterfelijk wezen kan ontvangen is de gave van ware godsvrucht, de aanleg en de bekwaamheid om de waarheid te onderkennen en aan te hangen.“ (Bruce McConkie.) Een godvruchtig mens tracht dicht bij onze Vader in de hemel te leven, zodat hij zich veelvuldig mag verheugen in de ingevingen van de Heilige Geest. Dit zijn degenen die worden geroepen om leidende functies te bekleden en verantwoordelijkheid te dragen en hun diensten worden op hoge prijs gesteld.

Diep in hun hart verlangen onze jongemensen ernaar bij anderen geliefd te zijn en tevens een grote

hoeveelheid zelfrespect te bezitten. President David O. McKay heeft hun gezegd dat een dergelijke geestelijke instelling, verkregen door dagelijkse naleving van de beginselen van het Evangelie, „het beste“ in hun wezen tevoorschijn zal brengen en dat zij dan zo levendig, belangwekkend, gelukkig, vol vertrouwen, enthousiast en opgewekt zullen zijn, dat de mensen graag met hen zullen omgaan. Hij heeft ook beloofd, dat dan de „jongens knapper zullen zijn en de meisjes mooier. Hun gelaatstrekken zijn misschien niet zo heel erg mooi of knap, maar als zij de Geest van God en het gezelschap van de Heilige Geest waardig zijn, dan zullen die jonge mannen en vrouwen er mooier en knapper uitzien.“ Het is een feit dat gewone, alledaagse mensen opvallend mooi kunnen worden door de inwerking van een geestelijke kracht, waar iets van uitstraalt. Zij die naar beste kennis en weten het Evangelie naleven verkrijgen daardoor innerlijke beschaving en iets gedistingeerd. Grote geestelijke hoedanigheden maken iemand beminnelijk en ongedwongen in de omgang. Hoe dieper en oprechter men in God gelooft en de ware godsvrucht aankweekt, des te groter zullen iemands karaktereigen-

schappen zijn, hetgeen zijn persoonlijkheid een zekere gloed verleent. Diep-godvruchtige mensen bezitten een waarneembare macht. Het is dus voor onze jeugd van groot belang die godsvrucht te verwerven door te worden onderricht in de fundamentele waarheden van het Evangelie. Als men zo bezig is zich in geestelijk opzicht te ontwikkelen, zal men ook toenemen in gevoelens van eerbied tegenover dingen als het leven, de mensheid, de schoonheid en tegenover God. Dit gevoel van eerbied of piëteit krijgt men niet zo maar ineens, doch het moet worden aangewakkerd en in de hand gewerkt. Men kan anderen veel bijbrengen wanneer men als leraar een aanstekelijk enthousiasme bezit. Eén van onze grootste kansen als leiders is gelegen in het aankweken en aanwenden van de grote machten van ware godsvrucht en piëteit in onze eigen persoonlijkheid, opdat wij daardoor anderen kunnen inspireren en ertoe kunnen aanzetten om eveneens die geestkracht te gaan ontwikkelen.

De OOV is een uitstekende plaats om daadwerkelijk datgene in praktijk te brengen, waardoor bij anderen gevoelens van eerbied worden opgewekt.

● Het was één van die dagen, waarop ik beter in bed had kunnen blijven. Feitelijk deed ik dat ook. Ik versliep me en had nauwelijks tijd genoeg om wat kleren aan te schieten, mijn ontbijt naar binnen te schrokken en me ongeduldig door het verkeer heen te worstelen om me een weg te banen naar het krantenbureau, waar ik al precies twee dagen als beginnelinge was te werk gesteld op de correctieafdeling.

Ik zal geen pogingen aanwenden om een beschrijving te geven van de onbelangrijke, maar vervelende kleinigheden waarvoor moest worden gezorgd alvorens ik de deur uit kon, maar één ding dat me volkomen was ontgaan totdat ik midden in de stad zat, was het feit, dat ik die avond met nog twee vriendinnen in een trio van strijkinstrumenten moest optreden in een OOV-talenten-voorstelling.

"Goeie genade!" dacht ik, toen ik naar mijn bureau toe liep, "waarom sloof ik me toch altijd zo uit voor mijn kerkelijke verplichtingen? Al die andere lui hier op kantoor schijnen zich in hun vrije tijd altijd zo goed te amuseren. Ze zitten nooit te piekeren hoe ze hun werk voor de kerk af moeten krijgen — ook zij niet, die wel naar een kerk gaan. Natuurlijk is hier niemand anders Mormoon — maar toch denk ik wel eens, dat onze kerk het soms wel wat overdrijft, wat het bijwonen van vergaderingen aangaat, het werken voor de Kerk en al die andere dingen."

Mijn mede-correctrice Mary, een zwaargebouwde, grootmoederlijke vrouw, onderbrak mijn beuzelachtig gemijmer met een kordaat: "Kom, laten we even deze advertenties doen." Mary hield niet van de woensdag. Dat was immers de dag voordat de grote, hele bladzijden beslaande kolommen kruideniersadvertenties in de advertentie-afdeling moesten worden opgemaakt, waarin de weekend-specialiteiten werden aangeprezen. Elke advertentie moest hardop worden overgelezen om er zeker van te zijn, dat er geen enkele prijs of mersnaam verkeerd was vermeld. Ik las Mary dan de copie voor, terwijl zij de drukproef corrigeerde.

Ik begon aan het vervelende routinewerkje van het oplesen der advertenties. Het was 's ochtends half acht.

Over twaalf uur zou ik op de OOV zijn — of niet? In ieder geval zou het een lange dag worden.

Mary behoorde tot het genre der koffiedrinkers, zoals trouwens ieder ander bij de krant, behalve ik natuurlijk. Aangezien er geen cantine was, bracht iedereen elke morgen zijn eigen thermosfles met koffie van thuis mee en hield die bij zich op zijn bureau. Mary nipte geregeld aan haar koffiekopje, maar ze miste toch nooit een woord of een prijs terwijl ik haar voorlas. Ik geloof, dat je dat meer gedaan moet hebben.

Om half twaalf hadden wij onze lunchpauze. Dan legden we de advertenties een half uurtje opzij en pakten onze tassen en verdere spullen. Vlak voordat Mary de deur uitging naar het restaurant op de hoek, kwam ze naar me toe en vroeg:

"Ben jij een Mormoon?"

"Ja zeker," antwoordde ik.

"Nu, ik heb de hele dag naar je zitten kijken en alles wat je vanmorgen hebt gehad om je op gang te houden was een glaasje water. Je hebt vier uur aan één stuk zitten lezen. Wat drinken jullie eigenlijk 's morgens in plaats van koffie?" "Och, we drinken melk, vruchtensappen en water," antwoordde ik, na een ogenblik te hebben nagedacht.

"Ik snap niet hoe je dat kan! Ik heb zowat ieder ogenblik koffie nodig om de gang er in te houden," merkte ze op, terwijl ze de deur uit ging.

Tijdens een korte rust, die 's woensdags maar zelden voorkomt, (vooral tegen de tijd dat alles klaar moet zijn) kwam er een knul, die misschien een paar jaar ouder dan ik zal zijn geweest, uit de zetterij bij ons binnen om aan Mary iets te vragen over een prijs in een advertentie (zelfs correctors maken wel eens een enkel foutje!) en Mary stelde hem aan mij voor. Ik zal hem voor het gemak maar Lloyd noemen. Hij imponeerde me wel op dat moment en in stilte vroeg ik me af of hij ook een Heilige der Laatste Dagen zou zijn. Toen hij weg was, beantwoordde Mary die onuitgesproken vraag reeds uit zichzelf (misschien kon ze mijn gedachten lezen!) "Zie je, Lloyd is ook Mormoon," zei ze langs haar neus weg. "Dat is aardig," antwoordde ik, terwijl ik mijn best deed, mijn stem niet al te gretig te laten klingen.

„Trouw aan 't geloof . . . .“

DOOR ANN BEDFORD WILLIAMS

"Ik zal nooit die eerste week vergeten, dat hij hier was om de machine te leren kennen!" gnuifde Mary. "Wat een kerel! Hij is er altijd op uit om iedereen te helpen — echt een fijne vent. Nou, op een keer vroeg ik hem of hij even mijn koffiekopje voor me wilde gaan halen en je had eens moeten zien, hoe hij dat deed! Hij stak een liniaal door het oor van het kopje en zo overhandigde hij het aan mij. Hij wilde het niet aanraken, zei hij. Ik heb me bijna dood gelachten!"

Mary en ik lachten er allebei nog even hartelijk om, omdat de gedachte inderdaad een nogal grappig beeld opriep van een vent die heus graag op het "rechte en nauwe pad" wilde blijven.

"Toch hebben we hem tenslotte bekeerd," besloot Mary, zich nog steeds inwendig verkneuterend. "Nu drinkt hij het gewoon met ons allemaal mee."

Heb je op een warme, zwoele zomerdag wel eens een koude douche genomen en weet je nog hoe dat koude water toen plotseling op je aanviel en je van top tot teen pijn deed met zijn ijzige kou en hoe je toen het gevoel kreeg, alsof iemand je zo juist had neergeslagen? Zo'n gewaarwording kreeg ik nu ook op dat moment. Ergens voelde ik me even schuldig, alsof ik had gelachen om een schuin praatje.

Waar was hij het spoor bijster geraakt? Misschien had hij alleen maar op een zomeravond het besluit genomen, dat hij voortaan niet meer naar de OOV zou gaan, wat ik die dag ook al minstens vier maal van plan was geweest.

"Ann, meid," zei ik tot mezelf, toen ik die middag op weg naar huis was, "pas jij maar liever op jezelf, zeg." Ik herinnerde me het koor van dat lied, dat we onlangs nog op de OOV hadden gezongen. Laat eens kijken, hoe luidde dat ook weer?

"Trouw aan 't geloof, dat onz'ouders beleden, trouw aan 't geloof, waar de mart'laars voor streden,
Wat God beval, of spreken zal,

Daarvoor staan w'immer onwrikbaar pal!"

De ironie van het geval wilde, dat ik zelf toen de zang had geleid, en toch dacht ik er nu hard over, niet naar de OOV te gaan. Dat had wel iets van schijnheiligheid.

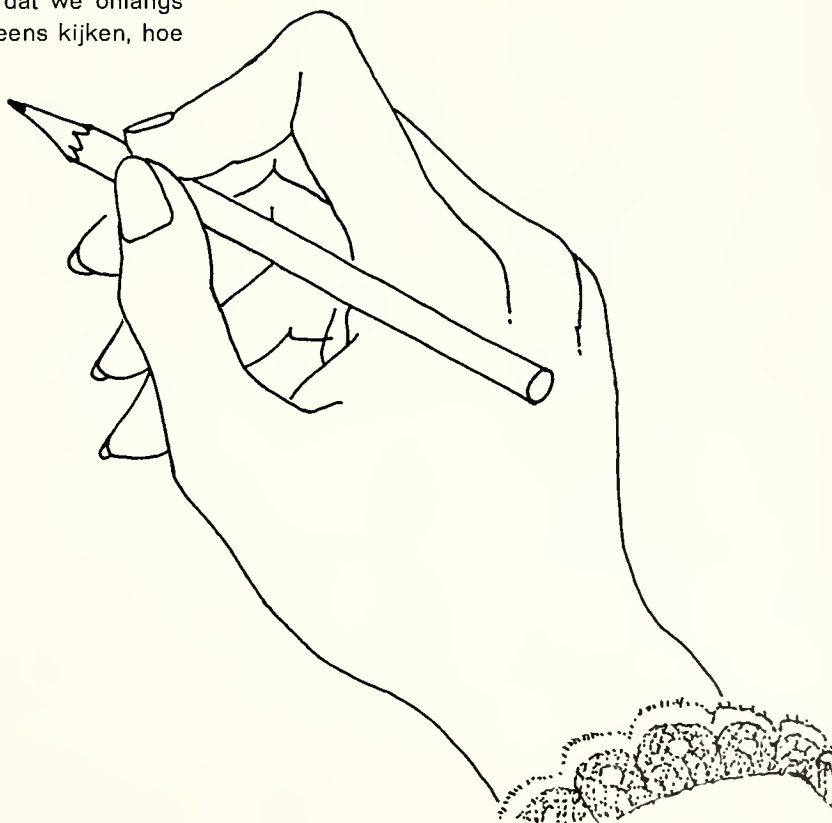
Die avond kwamen mijn twee vriendinnen en ik even voor half acht samen in de kerk om onze instrumenten alvast te stemmen, voordat wij zouden spelen. Ik zag deze jongelui nu in een nieuw licht. Ze waren niet anders dan ik; waarschijnlijk waren ze voor de verandering ook wel eens graag thuis gebleven om naar de televisie te kijken of misschien om in de plaats daarvan een potje te gaan kegelen of een film te gaan zien. Maar ze waren daar, in de kerk, waar ze op woensdagavond werden verwacht. Eigenlijk hadden ze het nog drukker met hun kerkelijk werk dan ik. Ze hadden zelfs kunnen redeneren, dat ze door thuis te blijven van de OOV hun lessen voor de Zondagsschool of voor de ZHV hadden kunnen voorbereiden. Maar ze waren er! En zo was het met duizenden trouwe, drukbezette Heiligen over de gehele wereld, die in hun verschillende kerkgebouwen bijeenkwamen voor de OOV, en ik was één van hen. Wat was ik op dat ogenblik dankbaar, dat ik er ook was!

Die avond keerde ik huiswaarts na een geslaagde uitvoering en ik voelde me wel een heel stuk nederiger dan die morgen op weg naar mijn werk. Wat vreemd — het leek al zo lang geleden. Het was een lange dag geweest, maar een bijzonder waardevolle dag ook — een dag, waarop mijn getuigenis was versterkt.

"Zal de jeugd van Zion dralen,

Niet voor waarheid staan en recht?"

Deze jeugd niet!

Ouderling Alvin R. Dyer (64) werd op vrijdag 29 september 1967 ondersteund om tot het apostelambt te worden geordend in de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Hij was al een van de algemene autoriteiten sinds zijn aanstelling als Assistent van de Raad der Twaalver in 1958. Deze ordening is een hoogtepunt in een leven van dienstbaarheid in de Kerk.

Zijn dienst begon met een zending in de oostelijke staten van de VS van 1922 tot 1924. Achtereenvolgens is hij geweest: JMOOV-superintendent, raadgever in een bisschop, twee keer lid van een hoge raad, Zondagsschool-superintendent, bisschop, zendingspresident, eerste assistent van het algemene superintendentschap van de JMOOV der Kerk.

Tijdens zijn toespraak op de algemene conferentie liet hij zijn vele taken in de Kerk de revue passeren en hij vertelde hoe hij elke keer geroepen werd. Van een keer verhaalde hij: "Ik herinner me nog hoe ik een telefoontje kreeg pas nadat ik een van de Assistenten van de Raad der twaalven was geworden. Ik zat toen midden in een conferentie in de Driggs Ring. Het was net een routinezaak, maar de geweldige gevolgen ervan hebben me menigmaal sindsdien beziggehouden. De stem van één van het Presidentschap aan de andere kant van de lijn vroeg: 'Broeder Dyer, zoudt u naar Europa willen gaan, en wanneer kunt u vertrekken?' En ik zie: 'Zodra u

maar wilt,' in de veronderstelling dat het om een verblijf van één à twee weken ging: een of andere conferentie of zo. Maar hij zei: 'U zult daar niet zo gauw vandaan komen, dus u mag er wel eens even over denken.' Maar het maakte voor mij geen verschil. Ik nam deze taak op mij en heb met mijn vrouw 25 maanden als president van de Europese Zending doorgebracht.

De ordening van Ouderling Dyer is niet zonder precedent. Drie keer eerder in de geschiedenis zijn mensen tot apostel geordend zonder tegelijk opgenomen te zijn in de Raad der Twaalven. Brigham Young Jr. werd in 1864 tot apostel geordend, maar werd pas in 1868 aangesteld als lid van de Raad der Twaalven. Joseph F. Smith werd in 1866 tot apostel geordend, en het volgende jaar gekozen als lid van de Raad der Twaalven. Sylvester Q. Cannon werd apostel in april 1938 en ondersteund als een van de Twaalven in oktober 1939.

Tijdens zijn conferentietoespraak sprak Ouderling Dyer op de volgende manier over zijn hoge roeping: "Toen President McKay mij een paar dagen geleden in de tempel vroeg of ik de roeping als apostel zou aanvaarden, antwoordde ik ja, hoewel ik wel wat verbaasd was over de inhoud van deze roeping onder deze omstandigheden. Toen, in een ander vertrek in de tempel, werd ik enigszins gerustgesteld door de vriendelijke en betekenisvolle woorden van een lid van

de Raad der Twaalven die ik liefheb en respecteer, die na zijn felicitaties deze woorden sprak, en ze betekenen veel voor mij: 'Maak je geen zorgen Alvin, je bent door de hoogste autoriteit op aarde geroepen, en het zal je bekendgemaakt worden wat je moet doen.'" Toen vervolgde Ouderling Dyer: "Op dit moment weet ik slechts ten dele wat het apostelschap in mijn geval betekent. Ik weet natuurlijk dat de Heer geopenbaard heeft dat een apostel tegen niets moet strijden dan de kerk van de duivel, dat hij de naam van Christus op zich moet nemen en in ernst de waarheid spreken, en dat hij een getuige moet zijn, een speciale getuige voor Jezus Christus in de wereld. Maar ik maak me geen zorgen om de volledige omvang van mijn taak, want nu moet ik de president van de hogepriesterschap, die we de president van de Kerk noemen, dienen. Hij is degene van wie de Heer gesproken heeft dat hij als Mozes is, namelijk om te presideren over de hele Kerk, en er is te allen tijde slechts één tot dit hoge en heilige ambt aangesteld op aarde. Ik weet met geheel mijn ziel dat President McKay de dienaar van God is hier op aarde."

Deze ordening zal grote vreugde betekenen voor de vele vrienden en bekenden van Ouderling en zuster Dyer die zij hier in Europa hebben leren kennen. De Duitstalige leden der Kerk hebben hem leren kennen uit zijn inspirerende boodschappen in 'Der Stern'.

De geest van Elia

Een vraag die dikwijls wordt gesteld betreft de verschijning van Elia aan de profeet Joseph Smith in de Kirtland tempel in het jaar 1836. De vraag vindt zijn oorsprong in de woorden van Moroni toen hij voor de profeet die toen hij voor de profeet die toen nog maar een jongen was een paar teksten uit Maleachi aanhaalde:

„En verder citeerde hij het vijfde vers als volgt: Zie, Ik, zal door de profeet Elia het Priesterschap aan u openbaren, eer dat de grote en vreselijke dag des Heren zal komen . . . En hij zal de aan de vadersen gemaakte beloften in het hart der kinderen planten, en het hart der kinderen zal zich tot hun vadersen wenden. Indien het niet zo ware, zou de ganse aarde bij Zijn komst volslagen worden verwoest”.

(Parel van Grote Waarde, Joseph Smith 2 : 38-39)

Nu is de vraag: „Welke zijn die aan de vadersen gedane beloften die de harten der kinderen tot de vadersen zouden wenden?”

Uit de woorden van Moroni zou men kunnen opmaken dat onze vadersen van de Heer zekere beloften en zegeningen ontvangen hadden die niet alleen eeuwige beloften waren voor henzelf, maar ook voor hun nageslacht.

Van Adam af tot de zondvloed in Noachs tijd was er een regeringsvorm op aarde die bekend staat als de patriarchale orde. Bij deze opzet was de vader de geestelijke leider van zijn eigen gezin en het hoofd van de gezinnen die door zijn zoons in het leven waren geroepen. De vader was ook het hoofd van de regering, waaronder zijn gezinnen resorteerden. Het was de verantwoorde-

lijkheid van de vader om zijn kinderen te zegenen en in gerechtigheid te leiden. Hij had de zware taak om zijn gezin gehoorzaamheid aan de goddelijke wet bij te brengen en ze bekend te maken met God, de eeuwige Vader. Let op wat gezegd werd over vader Adam en zijn orde in het priesterschap:

„En Adam en Eva prezen de naam van God en zij maakten hun zoons en dochters alles bekend”.

(Parel van Grote Waarde, Mozes 5:12).

En verder:

„En Adam gaf gehoor aan de stem van God en riep zijn zonen tot bekering”.

(Parel van Grote Waarde, Mozes 6:1).

In ditzelfde hoofdstuk lezen we dat de mensen door de geest van openbaring een gedenboek bijhielden:

„En door hen werd hun kinderen geleerd te lezen en te schrijven, een taal hebbende, die zuiver en onbedorven was. Nu, ditzelfde Priesterschap, dat in den beginne was, zal ook aan het einde der wereld zijn”.

(Parel van Grote Waarde, Mozes 6 : 6-7).

Deze zelfde zegeningen werden gegeven aan Izak, Jakob, Jozef, de zoon van Jakob en dan aan Efraïm en zijn zaad na hem. Zodoende zijn de grote en verstrekkende beloften betreffende de patriarchale orde van het priesterschap en de zegen van eeuwige nakomelingschap in dit eeuwigdurend verbond gekomen tot diegenen onder ons die door Jakob van het zaad van Efraïm zijn en tot alle anderen die zich willen bekeren en de heilige beloften willen aannemen, zodat zij geadopteerd kunnen worden in het geslacht van Abraham en erf-

genamen kunnen worden evenals zij die rechtstreeks van Abraham afstammen.

In onze dagen, in de bedeling van de volheid der tijden, is deze zelfde grote en kostbare belofte verleend aan allen die de tempelen van onze God zijn binnengegaan en daar het nieuw en eeuwig huwelijksverbond gesloten hebben. Op hen zijn de beloften van de zegeningen van Abraham, Izak en Jakob, onze aardse vadersen bevestigd dat ook wij erfgenamen en medeërfgenen zijn met onze vadersen indien wij ijverig zoeken naar de beloften, zoals onze vader Abraham deed en de goddelijke geboden nakomen.

De aan de vadersen gedane belofte, welke de kinderen in de laatste dagen moesten vervullen was dus dat ieder ziel die zich in het Evangelie van Jezus Christus door de wateren des doops wilde verbinden om het Evangelie te gehoorzamen en de geboden te onderhouden, het voorrecht zou krijgen binnen te treden in de patriarchale orde van het priesterschap en eveneens dat de geest van Elia in hun harten zou komen, in die harten dus die gewillig waren zich aan de wet te onderwerpen en die harten (de harten van de kinderen) zou wenden tot de vadersen in de geest van het tempelwerk, zodat wij met geheel ons hart, macht, verstand en sterkte zouden proberen het werk voor onze vadersen te doen opdat ook zij hun verhoging in zouden kunnen gaan en eeuwig nakomelingschap zouden kunnen hebben. De profeet Joseph Smith die dit werk in een visioen had gezien zeide: „Wie dit werk nalaat doet dat ten koste van zijn eigen zaligheid”.

De Kerk leeft

DERDE RINGKWARTAALCONFERENTIE 1967

Op zaterdag 2 en zondag 3 september jl. vond in Den Haag en Rotterdam-N. wel een bijzonder druk bezochte ringconferentie plaats. Het bezoek aan deze weer zeer instructieve en opbouwende vergaderingen overtrof de stoutste verwachtingen hetgeen er op wijst dat de Kerk een krachtige groei doormaakt; ongetwijfeld zal deze groei ook in de toekomst met behulp van de leden (die de leuze: „elk lid een zending” steeds meer waar maken) doorzetten. Laat ons ringpresidentschap nu alvast maar uitkijken naar een grotere ver-

gaderzaal. Evenals dat met de vorige ringconferentie het geval was, was ook nu een der apostelen onze gast en wel apostel LeGrand Richards, voor ons Hollanders eigenlijk de bekendste, omdat deze apostel vele jaren geleden de Kerk hier diende als zending en zendingspresident en ook luttele jaren geleden een onzer ringconferenties presideerde. Geen wonder, dat hij onze taal nog beheerst. Onze ringpresident had in dit opzicht het dan ook gemakkelijker als anders op ringconferenties, want hij behoefde ditmaal de woorden van de apostel niet te vertalen. Onze andere gasten waren zuster Dyer, dochter van apostel LeGrand Richards, Elder Carr, vertegenwoordiger van het Priesterschapscomité voor het huisonderwijs en Elder Pugh, overgekomen als algemeen vertegenwoordiger van de Zondagsschool die was vergezeld van zijn echtgenote.

De openingstoespraak van onze ringpresident werd voorafgegaan door een mooie orgelsolo van zuster Sigmond, ringorganiste. President Jongkees behandelde voornamelijk het belangrijke begrip „bekering”, d.i. tot inkeer komen en zich verbeteren. Oprechte bekering brengt vergeving des Heren met zich mee, de grootste zegening die de mensheid heeft ontvangen. Ook het zich realiseren van dingen waarin men te kort schiet en het daarin verbetering brengen is een vorm van bekering. Broeder Pugh wees er op dat een van de grootste verantwoordelijkheden van ouders is, het Evangelie te leren aan de kinderen. Een uitstekend hulpmiddel daarbij is de gezinsavond. De Zondagsschool vormt daartoe eveneens een belangrijk hulpmiddel omdat er speciale klassen voor kinderen van verschillende leeftijden zijn waarbij de lessen er op gericht zijn de kinderen vertrouwd te maken met het Evangelie. De Zondagsschool helpt tevens het getuigenis te versterken en nog sluimerende talenten te ontwikkelen.

Na een afscheidswoord van bisschop Steenblik sprak apostel LeGrand Richards

o.a. over de bijbeltekst: Zoekt eerst het Koninkrijk Gods en al het andere zal U toegeworpen worden. Dit moet het richtsnoer in ons leven zijn. Bij het sterven nemen wij onze ondervinding mee. Hij gaf vervolgens een bewogen getuigenis van de waarheid van het Evangelie en de machtige organisatie van de Kerk. Het priesterschap is meer waard dan al het geld in deze wereld. Uit duisternis gekomen tot het wonderbare licht, dat is wat ieder heeft ondervonden, toen hij het Evangelie leerde kennen. De Kerkorganisatie is er om dit voor de mensen te bereiken. Laten de kerkleden hun verantwoordelijkheid begrijpen door te getuigen van de waarheid van het Evangelie aan familie, vrienden en kennissen.

Na de middagpauze bracht onze ringpresident groot nieuws. Hij maakte nl. de roeping bekend van broeder Arie Dirk Jongkees - zijn vader - als ringpatriarch. Apostel LeGrand Richards had namens het eerste Presidentschap der Kerk als opvolger van de scheidende bisschop Steenblik,

broeder A. D. Jongkees als patriarch van de Hollandse Ring voorgesteld. Het spreekt vanzelf dat onze ringpresident deze roeping van zijn vader met bijzonder veel genoegen bekendmaakte en ter goedkeuring aan de leden voorlegde.

Vervolgens spraken achtereenvolgens de twee raadgevers van het ringpresident-schap, de presidenten Schuldens en de Bruijn; eerstgenoemde over de van ons allemaal verwachte toewijding aan het werk van de Heer waarvoor desnoods alles moet worden opgeofferd, laatstgenoemde over het opbouwen van ons getuigenis omdat dit de basis is waarop het geloof berust.

De volgende spreker, Elder Carr gaf de raad om, zonodig, te proberen de gevoelens terug te krijgen die wij bij de doop hadden. Dit kan alleen door volledige toewijding aan Jezus Christus en door Hem opnieuw het middelpunt van ons leven te doen zijn.

Hierna hadden de aanwezigen het voorrecht om voor het eerst sinds lange tijd, in een conferentie van broeder Arie D. Jongkees, de nieuwe ringpatriarch te horen. Het werd een toespraak waarin het nederige hart, de liefde voor God en gehoorzaamheid aan Hem als ook de volledige overgave aan de influisteringen van de Heilige Geest van onze Ringpatriarch tot uiting kwam. Het werd in al zijn eenvoud een indrukwekkende toespraak waarin broeder Jongkees dankte voor de door apostel LeGrand Richards - doch in wezen door Christus - aan hem gegeven verantwoordelijke en eervolle opdracht. Zijn voorbereiding tot patriarch was echter nog niet ten einde. Men dient zich bij het geven van een patriarchale zegen alleen te laten leiden door de Heilige Geest en de eigen gedachten geheel uit te schakelen. Gehoorzaamheid aan Christus is

het enige waarop het in deze wereld aankomt.

Vervolgens kregen het woord zuster Dyer (gehoorzaamheid aan de Heer brengt ons schatten aan zegeningen), zuster Pugh, ruim een half jaar geleden ook al op een ringconferentie in Den Haag en Rotterdam aanwezig, toen als vertegenwoordigster van de JV OOV (de OOV helpt je je talenten en een sterk getuigenis te ontwikkelen en een goede burger(es) te zijn) en zuster Gwen Jongkees (getuigenis van de liefde voor Christus en het respect en de genegenheid voor de leiders der Kerk).

De voorlaatste spreker, onze zendingspresident Dale Curtis noemde apostel LeGrand Richards de grootste zendeling in de Kerk. Nogmaals wees hij op de noodzakelijkheid van zendingswerk. Het Evangelie betekent een enorme omwenteling in iemands leven. De verantwoordelijkheid van een ieder van ons, is het Evangelie te brengen aan onze naaste.

Tenslotte sprak apostel LeGrand Richards voor de laatste maal deze dag. Hij gaf te kennen, dat hij reeds direct het gevoel had, broeder Arie D. Jongkees te moeten roepen als ringpatriarch als zijnde de enig geschikte man om in de vacature van bisschop Steenblik te voorzien. Hij vertelde aan de hand van ervaringen, hoe men het leven van zijn naaste totaal kan veranderen door hem in kennis te brengen met en zijn belangstelling te wekken voor het Evangelie of voor hem een speciaal facet van het Evangelie te belichten.

Een zeer goede conferentie was hiermede afgesloten. Zeer verdiend was nog de lof die het ringzangkoor o.l.v. zuster Nijssen van de apostel en president Jongkees mocht oogsten. Het was een heerlijk muzikaal feest naar het zangkoor te luisteren en er zal wel niemand zijn, die niet onder de bekoring van dit zingen is gekomen dat zo prachtig de sfeer welke deze conferentie kenmerkte hielp verhogen.

MUTATIES IN DE HOLLANDSE RING OP 3 SEPTEMBER 1967

Ontslagen:

br. R. Steenblik als patriarch en bisschop van Rotterdam-Z.;

br. M. E. Opperman als Hogeraadslid;

br. Th. v. Lottum, H. C. Emeis en P. G. Brinkman als leden van het presidentschap van het ouderlingenquorum.

br. R. Muntinga en Th. Pos als ringsuperintendent van de JM OOV, resp. als secretaris van dat superintendentschap;

br. J. C. van Lent en P. A. Friederichs als raadgevers van bisschop R. Steenblik.

Geordend:

br. A. D. Jongkees tot patriarch;

br. Th. v. Lottum tot hogepriester;

br. M. W. Blom tot hogepriester;

br. W. Zandee tot ouderling.

br. J. C. v. Lent tot bisschop.

Aangesteld:

De broeders C. Th. v. Soest, Th. v. Lottum en M. W. Blom tot leden van de Hoge Raad.

br. H. C. Emeis als president van het ouderlingenquorum.

br. P. G. Brinkman als raadgever in het ouderlingenquorum.

br. A. v. Ouwerkerk als ringsuperintendent van de JMOOV;

br. W. H. Triemstra als 2e raadgever van de ringsuperintendent van de Zondagschool.

Br. J. C. v. Lent als bisschop van de wijk Rotterdam-Z.

br. P. A. Friederichs als 1e raadgever in de bisschop Rotterdam-Z.

GEBEURTENISSEN IN DE NEDERLANDSE ZENDING

EN DE HOLLANDSE RING AUGUSTUS 1967

GEDOOPT IN DE NEDERLANDSE ZENDING

Alkmaar

Blanken, Mijranda Johanna, 31 augustus 1967
Dobma, Jannetje Louise, 11 augustus 1967
Masseë-Klarenbeek, Petronella Maria, 31 augustus 1967

Antwerpen

Janssens, Marcel Louis Christiaan, 25 augustus 1967

Apeldoorn

Mulder, Marten, 25 aug. 1967
Mulder-Wagenaar, Pietje, 25 aug. 1967
Ten Hove, Jacob Hendrik, 18 aug. 1967

Arnhem

Mathijssen, Anna Maria, 25 aug. 1967
Mathijssen, Jan Willem Antonius, 25 aug. 1967
Mathijssen-Van Krieken, Elisabeth, 25 aug. 1967

Ede

van Leyen, Reindert, 25 aug. 1967
van Leyen-Jochems, Grada, 25 aug. 1967

Gouda

van der Bij, Folkert, 30 aug. 1967
Noordijk, Pieter Adriaan Hendrik, 30 aug. 1967
Pattiasina, Adriana Dina Martha, 30 aug. 1967
Roodbol-van Roon, Janna Alida, 30 aug. 1967

Heerlen

Hool, Renee Louise, 26 aug. 1967
Roukema, Bauke Hubertus, 5 aug. 1967
Roukema-Both, Maria Elisabeth Mathilda, 5 aug. 1967

GEDOOPT IN DE HOLLANDSE RING

Amsterdam

Hilgersom, Wilhelmus, 25 aug. 1967
Hilgersom-Mijdema, Wilhelmina Maria Fransisca, 25 aug. 1967

Den Haag

Burgrust, Alwin Etyre, 24 aug. 1967
Buwalda-van Leeuwen, Danielle Francisca Maria, 10 aug. 1967
de Konning, Martha Margaretha, 24 aug. 1967
Offers, Elisabeth Matje Wilhelmina, 24 aug. 1967
Van Schermbeek, Alexandrine Louise, 24 aug. 1967

Rotterdam-Noord

de Regt, Johannes Jr., 30 aug. 1967
Wilkes, Hendrik Marinus Jr., 2 aug. 1967

Schiedam

Zuidgeest, Jan, 30 aug. 1967

VERHOGING EN ORDENING IN HET PRIESTERSCHAP

Arnhem

Looy, Isaak Marinus, tot priester, 27 aug. 1967

Delft

Brouwer, Adriaan Johan, tot diaken, 21 mei 1967

Eindhoven

Beijerling, Freddy Franciscus W., tot priester, 23 juli 1967

Harlingen

Alkema, Jan, tot priester, 20 aug. 1967

Vlissingen

Hayse, Willem, tot leraar, 2 juli 1967

GEBOORTE

Zwolle

Bostelaar, Marin Cornelius, 11 juli 1967

INGEZEGEND

Eindhoven

Hoofsteeder, Jean Desiree, 6 aug. 1967

Zwolle

Bostelaar, Martin Cornelius, 11 juli 1967

GETROUWD

Enschede

de Jong, Henk Michiel met Hoffe, Engeline Wilhelmina, 28 juni '67

**Om een goed bokser te
zijn moet men niet alleen
in staat zijn harde klappen
uit te delen, maar ook
harde klappen te
inkasseren.**

Sterling W. Sill

BROEDER ARIE DIRK JONGKEES,

**DE NIEUWE
HOLLANDSE RINGPATRIARCH**

Bijzonder veel genoeg zal het de Hollandse Kerkleden hebben gedaan, dat voor het eerst in de geschiedenis van de Kerk een Nederlandse en in Nederland woonachtige broeder waardig werd bevonden te worden geroepen tot het hoge maar zware en verantwoordelijke ambt van ringpatriarch als opvolger van bisschop R. Steenblik, die na de beëindiging van zijn zendingsarbeid hier te lande, inmiddels naar de Verenigde Staten is vertrokken en aan wie de Hollandse Kerkleden veel dank zijn verschuldigd voor al hetgeen hij voor de opbouw van de leden heeft gedaan.

Voor hen, die broeder Arie Dirk Jongkees reeds persoonlijk kenden, zal zijn roeping tot het ambt van Ringpatriarch eigenlijk niet eens als een bijzondere verrassing zijn gekomen, want er is in Holland moeilijk een man te vinden die beter geschikt zou zijn tot dit uiterst belangrijke ambt te worden geroepen dan juist hij. Broeder Jongkees bezit wel alle eigenschappen die een mens sieren en hem tegelijkertijd zo geschikt maken voor het ambt van ringpatriarch. Zijn groot verantwoordelijkheidsgevoel en bescheidenheid - getuige ook zijn toespraak, gehouden naar aanleiding van zijn nieuwe roeping in de ringconferentie van september jl. - zijn diep geloof en vertrouwen, zijn grote kennis van het Evangelie, zijn doorwrochte, tot in de harten doordringende, toespraken, zijn ervaring in de Kerk maar ook daarbuiten in zijn zo'n vruchtbaar leven opgedaan, bestempelen broeder Jongkees tot een man van groot formaat, in wie ieder zijn volle vertrouwen kan stellen. Een aparte bekoring vormt nog zijn aangename, welluidende stem die zo duidelijk klinkt, dat hij geen microfoon nodig heeft om zich tot in de verste hoeken van de zaal verstaanbaar te kunnen maken.

De Hollandse leden der Kerk en in het bijzonder van de Ring mogen zich geluk-

kig prijzen dat zij aan de hoede zijn toevertrouwd van twee zeer begaafde, met overvloedige talenten begiftigde, diep godsdienstige mensen, de vader, ringpatriarch Arie Dirk Jongkees, de zoon, ringpresident Johan Paul Jongkees. Een zeer bijzondere, een zeer gezegende familie, een inspirerend en tot de verbeelding sprekend voorbeeld voor alle kerkgezinnen is deze familie Jongkees waarvan nog een ander lid, nl. een dochter resp. zuster Nettie Jongkees als zendinge in Holland werkzaam is geweest onder zendingspresident Donovan van Dam. Door hun gehoorzaamheid aan de Heer en de leiders der Kerk, door hun onvermoeibare ijver en inzet van hun gehele persoonlijkheid voor het werk van de Heer, heeft Hij deze familie gezegend met steeds vermeerderende talenten welke volledig in dienst worden gesteld van de aan deze mannen toevertrouwde kinderen Gods.

Hieronder volgt nog een korte levensschets van de nieuwe Hollandse Ringpatriarch. Geboren op 8 maart 1891 te Amsterdam, werd broeder Jongkees in Hellevoetsluis opgeleid tot officier-machinist bij de Koninklijke Marine. Tot zijn pensionering in 1938 diende broeder Jongkees als officier van de Marine Stoomvaartdienst, in welke functie hij o.m. het voormalige Nederlands-Indië heel goed heeft leren kennen. Daarna werd hij lid van de examencommissie voor machinisten tot 1952 in welk jaar met twee zijner dochters emigratie volgde naar de V.S. Broeder Jongkees heeft 4 kinderen, geboren uit zijn eerste huwelijk met Jacomina de Jonge (op 2 maart 1920) die op 17 oktober 1949 overleed. Op 26 mei 1953 hertrouwde broeder Jongkees met Teresa Asseberg met wie hij in Nederland op een zending werd geroepen van april 1956 tot december 1957 welke hij vervulde als gemeentepresident van Rotterdam-Noord. Gelukkig vertrok broeder Jongkees met zijn echtgenote daarna niet opnieuw naar Amerika, maar

bleef hij in Nederland alwaar hij nu in Driebergen is gevestigd, zoals de trouwe lezers van de Ster ongetwijfeld bekend zal zijn; als assistent redacteur van dit kerkelijke maandblad in Holland verzorgde hij o.m. zelf veel artikelen hiervoor. Wie deze bijdragen van broeder Jongkees in de Ster heeft gelezen, weet, dat zij altijd even belangwekkend en leerzaam waren en hielpen het getuigenis van de lezer te vergroten. Broeder Jongkees vervulde na zijn zending echter nog meer functies, zoals bijv. in het gemeentepresidentschap van Zeist. Ook wachtte hem een roeping als districtsresident Utrecht. Verder werd veel vertaal- en corrigeerwerk door hem verricht en belaste hij zich met een hervertaling van het eerste deel van „Jezus de Christus”. Voordat het Translation Services Department volledig georganiseerd werd, was broeder Jongkees tevens hoofd van het zendingsvertaalbureau.

Ringpatriarch broeder Jongkees is al bijna 45 jaar lid van de Kerk, want hij werd op 1 april 1923 als zodanig bevestigd. Reeds lang voor zijn eigenlijke zending aanving, was onze ringpatriarch al zeer actief in zijn Kerkelijk werk en had hij afwisselend verschillende functies in de gemeente Den Helder voor zover zijn Marineplaatsingen zulks toelieten. In de tweede wereldoorlog was broeder Jongkees eerste raadgever van de toenmalige zendingspresident Schipaanboord. Kort na de oorlog was voor broeder Jongkees nog in het gemeentepresidentschap van Den Haag een roeping weggelegd.

Moge de Heer broeder Arie Dirk Jongkees in zijn hoge prachtige roeping als Ringpatriarch van Holland nog vele actieve jaren in goede gezondheid schenken tot zegen van zijn bewonderenswaardige familie en van de leden van de Hollandse Ring en de Nederlandse Zending, in het bijzonder van al diegenen die zich voor het verkrijgen van een patriarchale zegen tot deze - hun eigen - patriarch willen wenden.

VERTROKKEN

Van links naar rechts:

Andersen, Carolyn, Salt Lake City, Utah
Mills, Kolene Faye, Idaho Falls, Idaho
Munsey, Grant Jennings, British Mission

Newbold, Reid Douglas, Riverton, Utah
Reid, Janise, Provo, Utah
Schreur, Theodorus B. M., Phoenix, Arizona

Van Leyen, Gerda, Wageningen, Holland

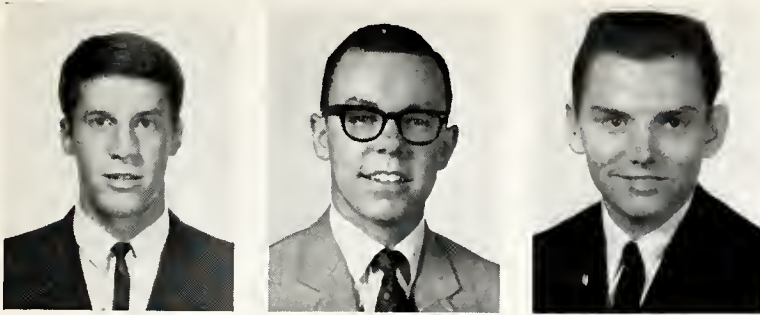
OOV HOLLANDSE RING EN NEDERLANDSE ZENDIG

KAMP-REÛNIE

Op zaterdag 16 en zondag 17 december zal in
APELDOORN de REÛNIE van alle zomerkampen van het
afgelopen jaar worden gehouden. Alle kampdeelnemers
worden dan verwacht, iedere andere bezoeker is
een extra vreugde. Komt allen en neem je mooiste
kampherinneringen mee.

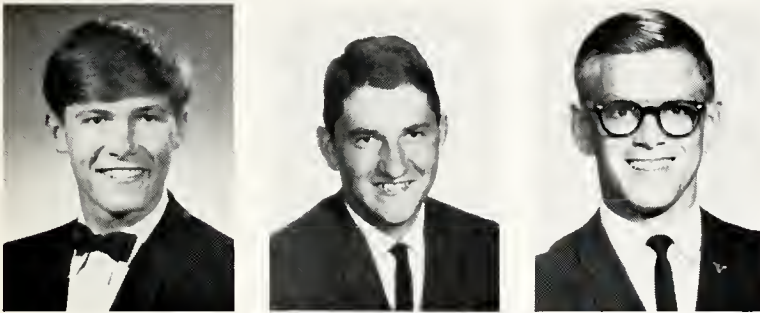
Aanvang: 17 00 uur.

AANGEKOMEN

Van links naar rechts:

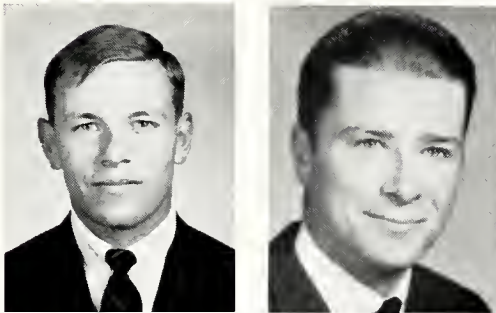
Behrmann, Clenland J., van Albany, Oregon
Brinton, Thomas Sims, van Salt Lake City, Utah
Butcher, Craig R., van Murray, Utah

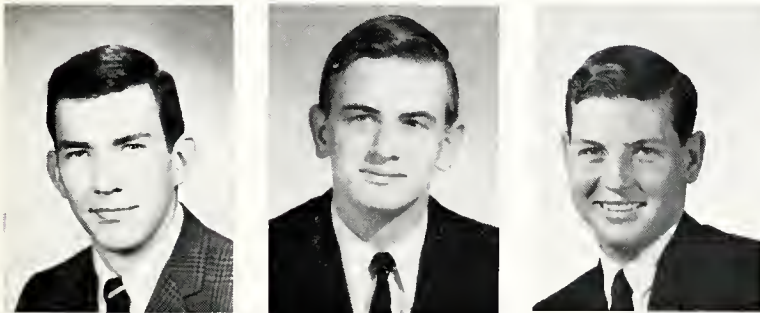
Dijkstra, W. Neil, van Salt Lake City, Utah
England, Gordon Hunter, van Ogden, Utah
Haun, Gordon E., van Ogden, Utah

Jacobson, Baltzar Hans, van Salt Lake City, Utah
Jubber, Judith J. van Bulawayo, Rhodesia
Kern, Richard Reese, van Idaho Falls, Idaho

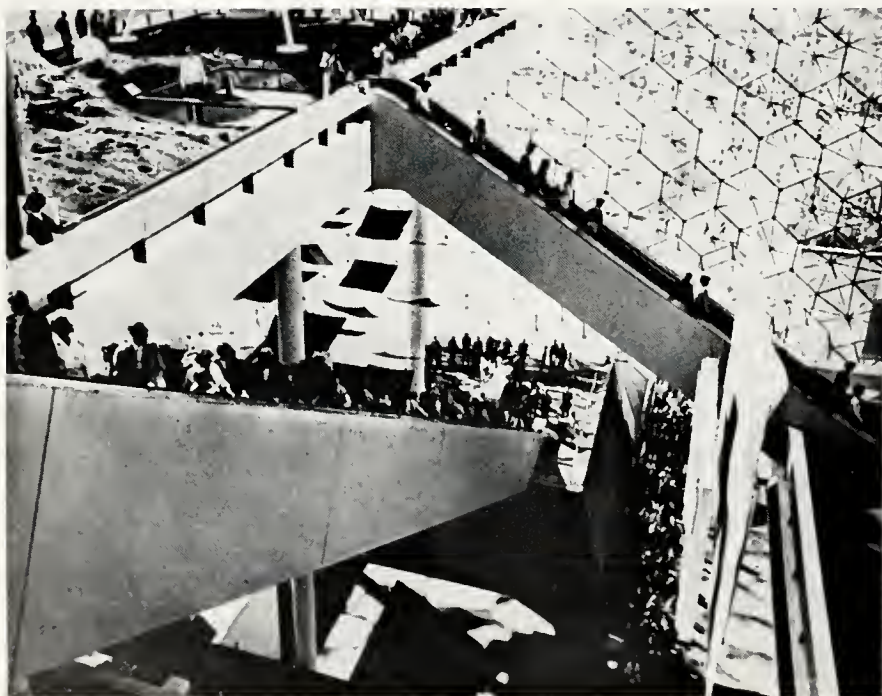
Thatcher, David K., van Morgan, Utah
Thomas, Richard Dean, van Ogden, Utah

Warner, William Lawrence, van Portland, Oregon
van der Werf, Edwin McReady, van Tucson, Arizona
Woolfenden, Michael George, van Phoenix, Arizona

DE OGDEN EN PROVO TEMPELS

President N. Eldon Tanner van het Eerste Presidentschap richt het woord tot een bijeenkomst van ringpresidentschappen van het gebied rond Ogden, Utah, en verklaart de behoefte aan twee nieuwe tempels in Utah: één in Ogden en één in Provo. in totaal 28 ringpresidentschappen in het Provo-gebied en 25 ringpresidentschappen in het Ogden-gebied betuigden enthousiast hun instemming met de voorstellen. Elke tempel zal ongeveer 2½ miljoen dollar kosten. De Ogden tempel zal gebouwd worden op het Tabernakel Plein in de binnenstad van Ogden, en de Provo tempel zal een halve mijl ten noord-oosten van het terrein van de Brigham Young Universiteit worden gebouwd. Het gebruik van de tempels zal de druk verminderen op de Salt Lake, Logan, en Manti tempels, die in 1966 verantwoordelijk waren voor 51 procent van het kerkelijke tempelverordeningenwerk.

Het tabernakelkoor op tournee

Leden van het Tabernakelkoor maakten een haastige rondgang door het Amerikaanse paviljoen op de wereldtentoonstelling 1967 in Montreal, Canada, tijdens hun recente negendaagse tournee, die concerten omvatte in Omaha, Nebraska; Montreal; Attlebor, Massachusetts, waar zij voor 35.000 mensen zongen - het grootste publiek in de geschiedenis van het koor; Chatauqua, New York, Saratoga Sprinks, New York, waar het koor werd begeleid door het Philadelphia Orkest; Detroit, Michigan; en Tulsa, Oklahoma. Schitterende recensies en volgepakte zalen begroetten het koor op zijn gehele tournee.